W. Shakespeare

BAHAR NOKTASI

Türkçe Söyleyen
CAN YÜCEL

1981

Bu kitap Ağaoğlu Yayınevi Tesislerinde
dizildi, basıldı, ciltlendi, 27 73 37
İstanbul, 1981

KİŞİLER

TEZEUS, Atina Dükü
İPOLİTA, Amazon Ecesi, Tezeus'un sözlüsü
EGE, Hermiya'nın babası
İSKENDER, Hermiya'nın sevgilisi
DİMİTRİ, Hermiya'nın taliplisi
ELENİ, DİMİTRİ'ye âşık
FİLOSTRATA, Tezeus'un şenlikçibaşısı
HERMİYA
BABARON, Periler Sultanı
MÜZEYYEN, Periler ecesi
CİN, Babacan Bican
MÜRDÜMÜK
HARDAL *Periler*
ÖRÜMCEK

TESTERE, marangoz, oyunda Önsöz
ÖREKE, dokumacı, oyunda Piramus
KÖRÜK, körük tamircisi, oyunda Tisbe
TENEKE, tehlikeli, oyunda Duvar
MENGENE, doğramacı, oyunda Aslan
YÜKSÜK, terzi, oyunda Ayışığı

Periler Sultanı ve Ecesinin maiyetindeki öbür Periler. Tezeus'la İpolita'nın Erkânı ve Maiyeti

PERDE I

SAHNE I

Atina TEZEUS'un Sarayı
TEZEUS, İPOLİTA, FİLOSTRATA maiyetleriyle girerler.

TEZEUS — Ece, cânım, İpolita, şunun şurasında bir dört gün kaldı başgöz olmamıza. O da geçer güle oynaya. Geçer, geçer diyorum ya, bu mızmız, bu köhne ay da bitürlü defolup gitmiyor ki! Mubarek sanki keyfime, arzularıma kâhya. Ayağıma köstek, tavşanıma tilki.

İPOLİTA — Dört gün dediğin senin belenip gider karanlığa. O dört gecenin de zâten ne farkı var ki bir düşten? Bi de bakmışın ki sonra; gökte yepyeni bir ay, kim germişse kim germiş, öyle bir yay ki gümüşten, seyre gelmiş oklarıyla yattığımız yatağa!..

TEZEUS — Hadi fırla, Filostrata, kaldır kenti ayağa! Topla kim varsa genç, ihtiyar, nâsibi olan cümbüşten! Ko gitsin karamuklar kendi cenazelerine! Yüzlerle güleryüzler gerek bizim düğünümüze.

FİLOSTRATA çıkar.

Yahu, İpolita, sana kılıcımla tâlip oldumdu, ve kıran kırana fethettim ülkeni ve aşkını. Madem ki şimdi kılıcımı koyuyorum kınına, kırk gün kırk gece sana çalgılar çalacak, oyunlar oynayacak bütün Atina.

EGE, HERMİYA, İSKENDER, DİMİTRİ girer.

Hayrola, Ege, hangi rüzgâr attı seni buraya?

EGE — Kavak yelleri, sultânım, kavak yelleri, kızım olacak şu kızın başında esen, benim de iflâhını kesen... İzin verirseniz, anlatayım içine düştüğüm belâyı berzâhı. Şöyle gel, oğlum, Dimitri!

Kendime damat seçmiştim, efendim, bu delikanlıyı. Sen de çık ortaya İskender iti! Bu namussuz da, haşmetlim, alem etti, kallem etti, kızımı kendine benzetti. Ah, İskender, ah, bi elime geçirirsem düğümünü, ümüğünü senin! Gül gibi kızıma maniler mi, destanlar mı düzmedi! Ya o günde dört posta yolladığı allı pullu, pembe zarflı nâmeler! Geceleri balkonunun altında gitar-mitar döktürdüğü nağmeler! Ayışığı, mayışığı, yapmacığın âşığı aldı kızın aklını başından. Ardından başladı armağan: Cicibici, incik-boncuk, takıldak çakıldak, kutu kutu bonbon, demet demet çiçek, ne varsa bir toy kızın aklını, fikrini çelecek. Zâten kuş kadar beyni vardı buncağızın, o da yitti, havalara uçtu. Derken haspam büsbütün azıttı, öz babasına kafa tuttu. Diyeceğim, sayın Düküm, yeter gayrı gözyaşı döktüğüm, verin bunun cezasını! Ya Dimitri'ye varmaya razı olur huzurunuzda, ya da boyun eğer Atina'nın kadim yasasına! Değil mi ki, bu kız bugüne bugün benim malım, mülküm, ya benim sözümü dinler, girer bu delikanlının koynuna, ya da seçer ölümü, girer onun koynuna ölüm.

TEZEUS — Sen ne diyorsun bu işe, Hermiya? Aklını başına topla, yavrum! Unutma ki, babalar yarı tanrıdır, yaratan güzelliklerinizi, sense onun kulusun. Avucunda onun bir tutam balmumusun. İster öyle, ister böyle yoğurur; isterse bozer, kızarsa bozar. Hem Dimitri de şey değil ya, iyi bir aile çocuğu.

HERMİYA — İskender de, efendim, sokak çocuğu değil ya!

TEZEUS — Öyle, öyle ama, sen ona bi de babanın gözüyle baksana!

HERMİYA — Hep babamın sözü, babamın gözü' Ah, bi de o, benim gözümle baksa!

TEZEUS — Neylersin ki ama öz olan, babanın sözü, babanın gözü.

HERMİYA — Özür dilerim, efendim, bağışlayın bu analı babalı öksüzü. Nerden geliyor bu cüret bana, bilmem, huzurunuzda böyle dilli düdük kesilmem. Lâkin, affınıza mağruren, sorabilir miyim ne gelecek başıma, Dimitri'ye varmamakta direttirsem?

TEZEUS — Ya öleceksin tezelden, ya da vazgeçeceksin erkek denen cinselden. Onun için, Hermiya, düşün, taşın! Danış o genç yaşına! Demek istiyorum ki, danış kanının dolaşımına! Dayanabilecek misin, bakalım, emrine uymazsan beypederin, dayanabilecek misin yaşamına rahibelerin? Bir manastırda, dar bir hücrede loş, uyurken döşekte, döşünün ve düşünün yarısı boş... Düzdüğün, düzüldüğün bütün bumbuz ve kısır bir aya o kısılmış sesinle okuduğun mayalanmış bir maya! Böyle bir hac yoluna, kanının donduğuna razı olan kız oğlan kıza üç tepsi nur indirir ya tanrı, sen yine inan bana, yavrum zeker diye bir dikenin üstünde bekâr, ömür tüketen gülbeşeker, Isparta'da imbiklenen gülyağına hasret çeker.

HERMİYA — Ben, efendim, kararım kesin, o dediğiniz diken üstünde ömrümü tüketeceğim, sevmediğim bir duvara sarmaşık olacağıma.

TEZEUS — Aferin, aferin! Yine de bir düşün ama! O önümüzdeki doğacak gençaya —aşkımla illebet mâşuk olacağız ya— işte o gün, o gece, ister cennet-mekân olursun dilediğince, babanın dileğine karşı gelip; ister Dimitri'ye varırsın babanın sözünü dinleyip, ya da bâkire kalırsın bâkir ormanlarda inleyip...

DİMİTRİ — Yapma, Hermiya, yapma! Sen de, İskender, sen de ama, Tanrı aşkına, vazgeç bu çılgınlıktan! Hak için, hak tanı benim haklı hakkıma!

İSKENDER — Görmüyor musun, Dimitri, kızı değil, babası seviyor seni! Madem öyle, ben Hermiya'yı alayım, sen de babasına varsana!

EGE — Küstaha bak, küstaha! Tabiy bu oğları seviyorum, ne sandın! Nem var, nem yok, kızımı, kısrağımı ona adadım!

İSKENDER — Ben de onun kadar asilim, haşmetlim, onun kadar gelirliyim, giderliyim. Ama benim asıl servetim, Hermiya tarafından sevilişim. Herşeyimi yitirsem de birgün, o devlet bana yeter. Öyleyse, Hermiya'ya niçin sahip çıkmasın İskender? Hem, efendim, bu Dimitri denen atsız süvari, Nadar'ın kızı Eleni'ye yanaşıp, yılışıp o tazenin gönlünü çalmışsa eğer?.. Eleni deliler gibi

âşık, efendim, bu hercai, bu kelebek, bu benekli bu lekeli mahlûka!

TEZEUS — Evet, evet, çalındıydı kulağıma böyle bir vak'a. Dimitri'yle konuşacağım diye akıl defterime yazmıştım hatta. Özel aşk işlerim öyle başımdan aşkın ki, genel aşk işleriyle uğraşamıyorum istediğim kadar. Gel, bakıyım, Dimitri, sen de Ege! Bişey konuşacağım sizinle, bizim şu düğün hazırlıklarına dair... Sen de çok oluyorsun, Hermiya! O güzel bacaklarını babanın yorganına göre uzatsana!.. Aaaa, İpolita, sana ne oldu, kuzum?...

İSKENDER'le HERMİYA'dan gayrı hepsi çıkar.

İSKENDER — Sevgilim, neden böyle benzin uçuk? Solmaz bilirdim güller böyle çabuk!

HERMİYA — Çoktandır susuz kaldılar da ondan olacak. Lâkin öyle bir yağmur sıkıntısı var ki gözlerimde, nerdeyse başlayacak sağnak.

İSKENDER — Yazık, yazık! Hangi kitaba baksanı hep böyle, masalında da, tarihinde de, bir pürüz çıkıyor ille gerçek aşkın talihinde. Ya soyları arasında oluyor bir uyuşmazlık...

HERMİYA — Biri aşağı, biri yüksek tabakadan, diğ mi? E, biz onu atlattık.

İSKENDER — Ya da yaşları tutmuyor birbirini..

HERMİYA — Biri genç, biri yaşlı, diğ mi? Ama biz aynı yaşlardayız, bak!

İSKENDER — Kimi de eşin dostun sözüne kanarak...

HERMİYA — Eş dost da kim oluyormuş! Aptal mıyız biz onlara kanacak!

İSKENDER — Yine de, düşseler de dengi dengine, seven sevene; harpti, hastalıktı, ölümdü, çullanan çullanana sevenlerin kalesine... Tezavaklı bir gölge, bir yaprak hışırtısı ve görüp de görmediğin bir düş gibi, bir zifiri karanlıkta yeri gözü aydınlatan bir şimşek çakmış, bir yıldırım düşmüş gibi, «Bak!» demeye kalmadan daha, kırklara karışıyor sevgi!.. Işıl ışıl şeylerin ömrü öyle kısa oluyor ki!

HERMİYA — Sahici âşıklar bu cileleri çekmisler hep mâdem, demem o ki, sevenler için bu, bir alınyazısı sahiden; öyleyse sabretmeyi biz de öğ-

renclim, bitanem! Baksana, ne kadar doğalsa âşıkların dalıp dalıp gitmeleri, durup durup ah çekmeleri ve durup dururken gözyaşı dökmeleri, aşka o kadar doğalmış meğer bizim gibi böyle çile çekmeleri. Hepsi de aynı sarayda aynı sultânın sâdık cariyeleri.

İSKENDER — Ağzını öpeyim, Hermiya!.. Öyle demek istemedim, affedersin! Bak, sana ne diyeceğim: Benim bir halam var, dul, hem de ihtiyar. Atina'dan sekiz fersah ötede malikânesi. Çocuğu olmamış hiç, beni oğlu yerine koyuyor. Parası öyle bol ki, ne yapacağını bilmiyor. Kalkıp gideriz oraya, evleniriz seninle, Hermiya. Sökmez o taşralık yerde Atina'nın astı-kesti yasası. Seviyorsan beni halâ, yarın gece babanın evinden kaçarsın! Kentin dışında bir koru var ya hani, geçen Hıdrellez'de Eleni'yle birlikte buluşmuştuk, işte orda bekleyeceğim seni.

HERMİYA — Sahi mi söylüyorsun? Yani ilkkez öpüştüğümüz koru; sarılıp sarılıp da birbirimize sonra, o dörder kolumuzla kucaklayamadığımız o kocaman meşenin altı! Ben de yarın gece, sekerek pembe ayak parmaklarımın ucunda, orda olmazsam eğer, Hermiya yaşamaktan vazgeçti de!

İSKENDER — Yavrum benim!.. Aaa! Nerden çıktı şimdi bu Eleni de?

ELENİ girer.

HERMİYA — Oo, sen miydin Eleni! Nereye böyle, güzelim?

ELENİ — Güzel mi dedin? Ben mi güzelmişim; Amma da yapın ha! Beni değil, seni seviyor, ayol, Dimitri. Güzel dediğin öyle olur. Onun gözünde çoban yıldızı senin gözlerin. Pırnallar tomurcukken ve yeşerirken ekin, senin koca ağzının içine bakmaktan dinlemez oldu oncağız şakıyan seslerini bülbülerin. Bulaşıcı diye korkuyoruz ya hastalıklardan, ah, keşke güzellikler de öyle olaydı da senin tutulduğun o güzellik hummasına ben de, tutulaydım! Gül nefesin geçerdi dudaklarından dudaklarıma, gamzeler gelip konardı yanaklarından yanaklarıma, ve geçerdi cam göbeği bir çayın üstündeki köprüden geçer gibi gözlerinden

gözlerime gözlerinin yeşili. Benim olaydı, emin ol, baştanbaşa bu dünya, bir Dimitri'yi alıp tümünü versem de sana, dünyalar yine benim olurdu. Nasıl bir fen bu, ne gibi bir sanat, nasıl bendettin Dimitri'yi kendine, yalvarırım sana, kardeşim, n'olur, bana, anlat!

HERMİYA — Ben surat astıkça, o askıntı oluyor bana.

ELENİ — Benim, demek, bütün gülücüklerim boşuna!

HERMİYA — Ben tersledikçe onu, o peşimden geliyor.

ELENİ — Yalvarıp yakardığım için belki beni böyle tersliyor!

HERMİYA — Nefret ediyorum senden dedikçe, o seni seviyorum diyor.

ELENİ — Bense onu sevdikçe, o benden nefret ediyor.

HERMİYA — O çıldırmışsa, Eleni, benim ne kabahatim var?

ELENİ — Kabahatin güzelliğin! O da bende yok zaar.

HERMİYA — İçin rahat olsun, kardeş! O, bidaha benim yüzümü dünya gözüyle görmeyecek. İskender'le burdan gidiyoruz kıyamete dek... Dönüp bakıyorum da İskender'i görmeden önceki zamana, gözüme nasıl bir cennet görünürmüş şu Atina! Ve nemene bir tılsım olmalı ki şu aşk denen illet, birdenbire cehenneme dönüşüverdi bir cennet!

İSKENDER — Eleni, bak! Ama aramızda kalacak bu olay! Yarın gece, gümüş yüzünü suların aynasında seyrederken ay, işte tam o sularda ve ayışıkları çayırlarda otların kulaklarına inci küpeler takarken damla damla, karar verdik, Atina'dan Kaçacağız. Hermiya'mla.

HERMİYA — Surları ayrı ayrı aşacağız ama. Hani şu seninle yanyana, o baygın kokulu tavşan kulağı yataklarına uzanıp bizamanlar dertleştiğimiz koru var ya, işte orada buluşacağız İskender'le, ve ömürboyu sırtımızı çevirip Atina'ya, ayağımızda gıcır gıcır, yepyeni bir sandal dünya, çıkacağız yeni yurtlar, yeni dostlar aramaya. Sağ-

hcakla, Eleni! Emin ol, ayrılırken senden, vedâ eder gibi oluyorum çocukluğuma. Duanı eksik etme bizden! İnşallah, kavuşursun sevdiğine hem de tezelden!... Sen de söz, diğ mi, İskender, birlikte çıkmadan önce gurbete, yarın geceyarısına dek uğramayacaksın semtime! Razı olacaksın, sevgilim, bu kadarcık hasrete!

İSKENDER — Dayanabilirsem elbette...

HERMİYA çıkar.

Elvedâ, Eleni! Dilerim, tezgünde düşsün o Dimitri senin harlı kucağına!

İSKENDER çıkar.

ELENİ — Tevekkeli dememişler, kime niyet, kime kısmet! Ben de onun kadar güzelim, biliyor bunu bütün kent. Bilmişler, bilmemişler ne fayda, Dimitri kadrimi bilmedikten sonra! O nasıl yanılıyorsa Hermiya diye aklını üşütmekle, kimbilir belki ben de yanılıyorum onu gözümde bu kadar büyütmekle. Öyle garip bir meşk ki aşk, en bayağı, en aşağılık şeyleri allayıp pullamaya, yüceltmeye birebir. Eros'u onun için mi acep kör gösterir hep esâtir? Kanatlı ya, havalanır, uçar gider kâfirliğine, gözünün gördüğüne değil del' aklının estiğine. Çocukmuş, pekiy anladık, çocukluğunu bilse ya! Ne hakkı var kendini de, bizleri de aldatmaya? Mahalle bızdıkları gibi zırtpırt yemin ediyor lâf olsun diye, umuru mu elci beyin ne oluyor Eleni'ye?.. Sen de Hermiya'ya göz koymadan önce, Dimitri, ah, delidolu Dimitri, nasıl yağdırırdın üstüme seninim ben, seninim diye en gümrah yeminleri! Ama Hermiya'nın ateşinden bir yalaz vurunca bu doluya, yeminler eridi gitti, boşaldı dolu, yağmura kesti; aşkımız rahmetli oldu, senin de sesin kesildi. Ben de Hermiya'nın kaçacağını Dimitri'ye haber vermezsem, bak! Koşsun ardından o koruya, görelim, ne olacak? Bu iyiliğime de teşekkür etmezse, alçak!.. Bir teşekküre değer mi ama bu kadar alçalmak? Bu acı bile, sayılsa yeri işlediğim kusura özür: bu bahâneyle onu göreceğim ya, ona da şükür!

Çıkar.

SAHNE II

Atina TESTERE'nin Evi
ÖREKE, TESTERE, KÖRÜK, MENGENE, TENEKE, YÜKSÜK

TESTERE — Kampanayı çalıyorum, kumpanya tamam mı, arkadaşlar?

ÖREKE — Sen, ağbey, önündeki kerata cetvelinden teker teker oku ki isimleri, bitekmil olsun bu iş!

TESTERE — Oldu. Nah işte bu elimdeki listede mevcut ve yazılı Düğümüzle Düşeşin o zârif zifaf gecesinde Atina ve Pire'den huzuru devlet ve tuvaletlerinde halkı temsilen temsil verecek en seçkin simâların isimleri. Okuyım mı?

ÖREKE — A benim şirin kardeşim Testere, söyle bi kere, diğ mi, bu oyun neyin ve kimin üstüne? Sonra okursun oyuncuların adlarını.

TESTERE — Tamam! Oynayacağımız oyun hüngür hüngür bir güldürü, Piremus'la Tizbe'nin hakkı hukukunda kanlı mı kanlı bir öldürü.

ÖREKE — Öyle bir oyun ki bu, gülgür güldür! Güldürmezsen ağlat, ağlatmazsan öldür! Ama, yahu, Petraki, bilcümle Testere, önce adlarını okusana, kuzum, raylarını bilmeyen bu şimendiferlere!

TESTERE — Sayıyorum sağdan!

ÖREKE — Sağdan değil, soldan!

TESTERE — Dokumacı Niko! İsmi diğer Öreke!

ÖREKE — Söyle, neymiş bizim lotaryamız?

TESTERE — Senin oynayacağın rol, olsa olsa Piremuz.

ÖREKE — Aşığın mı, zorbanın mı, nasıl, ne gibi bir muz?

TESTERE — Bir âşık var aşk uğruna, oyunun en sonunda şahsen kan içinde yatarken görüyoruz.

ÖREKE — Yaş bir rol! Biliyor musun bu iş kaç

kova gözyaşına patlar? Ben oynadım mı bunu, seyirciler paradiden aşağı atlar. Bir curcunadır kopar, bir curcuna, bir fırtına. Görürüz bakalım! Aslında ama, zorbaya yatkındır benim tarzım Var mı bana bacakları cart diye ayrılacak şeceri seciyesiz bir köpek! Var mı bana züccaciye, ırzına geçilecek!

Zangırdadı mıydı kaya,
Tıngırdadı mıydı haya,
Bir vuruşta patlatmaya
Mapus kapılarını...

Güneşin çocukları,
Uzaklardan ışıkları,
Hak yolunun âşıkları
Kur'acak yapılarını...

Nassı? İşte bu sahiden âşık tarzı! Sevdalılarınki bunun mızmızı!.. Devâmen tâdadet sen oyuncularımızı!

TESTERE — Körükçü Lambo!

KÖRÜK — Burda!

TESTERE — Körük, sen de Tisbe'yi alacaksın üstüne!

KÖRÜK — Yok öyle şey! Sen yine bulmuşundur bana bir dudağı yerde, bir dudağı gökte bir habeş.

TESTERE — Öyle değil, be anam. Tizbe, Piremuz'un mâşuk olduğu hanım.

KÖRÜK— Zenneye çıkaracaksın beni, diğ mi, ille! Pekiy bu sakallar n'olacak, ağda mı yapacağız yâni?

TESTERE — Bir maske uydururuz sana, canım, sesini de azbiraz incesazlarsın.

ÖREKE — Körük istemiyorsa, ben alayım Tizbe'yi üstüme. Öyle bir incelirim ki sesimi, sağır sultan bile duyar arka sıralardan. «Ah, Piremuz, niye serptin kendi elinle o pire tozunu üstüne? Yarabbi, tanımıyor bile beni! Ben senin sevgilinim, sevgilin İzbe! Çukur değil, hendek değil, İz-be!» diye başladım mıydı, kırar geçiririz ortalığı.

TESTERE — Yok, yok! Sen Piremuz'u oynayacaksın, Körük de Tizbe'yi.

ÖREKE — Patron sensin, ağbey.

TESTERE — Terzi Yani!

YÜKSÜK — Burda!

TESTERE — Sen de Tizbe'nin anasına çıkacaksın. Yüksük!

YÜKSÜK — Madam pek şişman olmasın, be Ustakii

TESTERE — Lehimci Mavridis!

TENEKE — Oriste!

TESTERE — Sen Piremuz'un babasını al, Teneke! Ben Tizbe'nin babasını üstlenirim. Sen de, Mengene, Aslan rolüne çıkacaksın. Rol taksimatını bitirdik böylece.

MENGENE — Hazırında yazılısı var mı? Şimdiden veriver bana aslanın kelâmlarını. Biliyorsun, zayıftır ezberim.

TESTERE — Ezberlik bir yanı yok, irticaynan cayırdatacaksın rolünü. Genzine kuvvet, kükreyeceksin sade.

ÖREKE — Ayağını öpeyim, bi aslanlık et, şu aslan rolünü ver bana! Öyle kükreyeceğim, öyle bir kükreyeceğim ki, çıkarıp kürkünü ters giyecek Dük, «Şu aslanı, allah aşkına, bir daha kükretin!» diye yalvar yakar olacak, anam avradım olsun!

TESTERE — Derken Düşeş'in hepyekleri korkudan altına pisleyecekler, çığlığı basacaklar, diğ mi? Yok, arkadaş, sen marifet göstereceksin diye, darağacını boylamaya niyetim yok benim.

HEPSİ BİRDEN — Topumuzu birden asarlar, alimallah!

ÖREKE — Anladık be yau! Biz de biliyoruz ne gaddar olduğunu bu kibar paçozların. Ne demeye altımıza sıçtırttın, fiyakamızı bozdun diye, önce donlarını yıkattırırlar, sonra da çamaşır ipiyle sallandırırlar adamı bacağından. İyi ama, ben pesten alacağım sesimi, öyle nazlık kükreyeceğim ki, haltetmiş benim yanımda dişisine dem çeken erkek kumru.

TESTERE — Bırak şimdi bu loloları! Piremuz'u dedik madem, Piremuz'u oynayacaksın! Hem, efendim esas hayatında efendiden bir adam olamıyorsun, diğ mi ya, tiyatroda bari kibar sınıfına gir! Ve de aslan olacağım diye eşek cenetini boylatma bize!

ÖREKE — Şimdi iflâhını kestin, Testere!

TESTERE — Beyler, böylece dağıtmış bulunuyoruz rollerinizi. Siz de meyâne köşelerinde dağıtmayın kendinizi! Hepinizden rica ederim, hasseten istirham ederim, yarın geceye kadar su gibi belleyin ezberlerinizi! Su gibi diyorsam, su koyvermek yok diğ mi, Öreke! O sur dışındaki saray korusu var ya, orada buluşalım ayışığında, purovamızı yapalım.

ÖREKE — Allahın korusunda gece talimine mi çıkıyoruz yau?

TESTERE — Kent içinde purova yaparsak, millet toplanır başımıza, bokunu çıkarırlar işin. Hem de numaralarımızı vaktinden önce döküp saçmayalım önlerine. Bu arada ben de lâzımlı taklavatın bir dökümünü çıkarırım. Gelmemezlik etmeyin, haa! Dükün meşesi derler hani ulu bir meşe vardır onun dibinde. Tam gece yarısı.

ÖREKE — Ayıbettin, ağbey! Öyle kalleşlik olur mu! Hem de böyle bir matrak varken hazırda! Ağaçların arasında balık kaçtı kovuklardan oynayacağız ayışığında.

TESTERE — Ya tut sözünü ve çişini, ya da edebinle kır kirişini!

ÖREKE ile arkadaşları çıkar.

SAHNE III

Atina yöresinde bir koru.
CİN'le PERİ iki yakadan girer.

— ŞARKI —

CİN — Hayrola, zarkanatlım, nereye teşrif?

PERİ

Dereden, tepeden
İrem Bağına,
Çalıdan, sapadan
Çiçek Dağına
Seferiyim, seferî,
Kalır mıyım aydan geri!
Ecemin emrindeyim,
Seyrânına çiğ serpeyim.
Ol zerrinler hasekisi,
Sırma kaftanın lekesi,
Miski amber budalası,
Kokusundan bayılası.

Çevrede çiğ tanesi var mı, gidiyım, bi bakıyım; kulaklarına zerrinlerin birer küpe takayım. Hoşçakal, kaba-kanat! Handiyse Ecem de gelir buraya yeciic inecücleriyle.

CİN — Tüh allah! Padişâhımızın da gece cümbüşü var burda! Amin diyim, seninki görünmesin gözüne! Üüüüüüü'üh, babaları tutmuş, ateş püskürüyor Babaron! Aah, ah, Müzam Sultan! Durmaz ki rahat! Hint mihracesi mi ne, birinin sasarayından parlak bir oğlan apartmış bu ara; cânım için diyor, karanlığa kapatmış. Babaron da kıskancından tutturmamış mı sana, ille de bu civelek yavruyu alacağım ben diye derünuma ve enderünuma! Balta girmedik ormanlarda sürek avına koşturacak zaar. Ecemi de bilirsin, o ne

karanlık gece, o ne azgın ecedîir! Oturmuş acemi oğlanın başına, menisiyle mineler diziyormuş kalem kaşına. O yüzden de işte, iki sübyancı karşılaştıklarında, ister cayırın cayırında ister pınarın pınarında kapıştı kapışacak bunlar diye korkularından, palamut kapçıklarına saklanıyorlarmış.

PERİ — Kusura bakma, ahbap, yapına, çapına ve sapına aldanmıyorsam şâyet, sen de Babacan Bican dedikleri o cingöz, o yaramaz cinnî değilsen hayret! Hani şu saf köylü kızlarının yüreğini hoplatan, sütün kaymağını yalayıp yutan, kimi de eldeğirmeninin içinde pusuya yatan, yayık döven hatuna kan kusturan, Niko'ya kuyu suyunu şarap diye yutturan, mahalle bekçisine yolunu şaşırttıran, ama eskaza «Ne cin bir cin!», «Ne şakacı oğlan!» dediler mi de evliyâ kesilip oracıkta, sapanın ucundan tutan, kara bahtlar ağartan... Sensin, diğ mi, o hiyanet?

CİN — Evet. Övünmek gibi olmasın ama, benim işte o onulmaz illet. Geceleri ortalıkta kol gezen o şen-şakrak hayalet... Bizimkisi Peri Padişâhı Babaron'a hizmet: Domuz baklası yemekten karnı davlumbaza dönmüş, gevşemiş, mayışmış bir aygırı yangın, kızgın bir kısrak gibi gevrek gevrek kişneyerek şâha kaldırdığımda, devletli efendimiz Şehinşâhımızı kah kah kah-kih kih kih, becerip de güldürebilirsek, ne devlet! Olan, çalçene kartoloşlara oluyor elbet. Dediyle kodunun fıraklı noktasında cûşa gelip yerinden doğrulduğunda madama, ben altından sandalyeyi çekip de oturttum mu o muhteşem kıçını tahtalara şamama, donuna işiyor pazar akşamları millet... Aa! Bu ses de ne? Amanın Babaron geliyor! Bu dediklerimi, n'olur, sittiret!

PERİ — Şimdi yandık işte! Öbür yandan de Eciş geliyor, bizim cenabet!

Bir yakadan BABARON, öbür yakadan da MÜZEYYEN maiyetleriyle girerler.

BABARON — Bizim serkeş Müzeyyen bu! Hem de ayışığında! Hayırdır inşallah!

MÜZEYYEN — Nerden çıktı şimdi bu ırz düşmanı

herif? Şeytan görsün yüzünü! Hadi, çocuklar, toz olun burdan, yallah! Peri meri dinlemez bu domuz, topunuzu yatağa atar, alimallah!

BABARON — Bi de kaçıyor şıllık utanmadan! Ben senin kocan diğ miyim, 'lan!

MÜZEYYEN — Kocaya bak, süngüye davran! Ayol, sen değil miydin binbir düzen, binbir tertip, papaz kılıklarına girip sıvıştığın gibi Peristan'dan doğru Konstantaniyye'ye kaçıklanan, mal bulmuş mağribi gibi de orda, Deniz Kızı Effalya'yla halvet olup aylarca, elin hânende parçasına dümtek tutup zurnalık yapan? Hadi inkâr et, sıkıysan! Onu da geçtik, ne zoruna buralara yel yeperek yelken kürek geldin taa Hindistan'dan? O eski oynaşın İpolita mı ne, o at gibi karı, o çizmeli Amazon, Tezeus'a yamanıyor diye, diğ mi, bütün cakan? Dük düdükleyecek tavlada Düşeş'i sen de geleye yatıp, karşılarında göbek atacağan! Aaaalı, ahh!

BABARON — Oooooo'o, ar damarın çatlamış kızım senin! Ne alıp vermediğim var benim İpolit'ten? Ama senin ne haltlar yediğini biliyoruz Tezeus düdüğünnen! Hatırlarsın ya, Peloponez güzeli Begonya'nın kızlığını iyi ettiği gece hani, pek bir hayran kalıp da muamelesine, bu işin esas kanlısını bulduk diye, Benli Belkis Sultan'la birlikte, zifaf döşeğinden posta edip teresi. Corç Senk Otel'inde oturak âlemine götürmedin mi sen?

MÜZEYYEN — Bu sendeki kıskançlıktan da öte bir kompileks, bir nevroz! Furoyt diye bir Yahudi doktor var, ona görün sen istersen! Baksana, eriştı erişeli beri Nevruz, ne orman, ne çayır, ne kumsal, ne pınar, ne fıskiyeli havuz, senin bu deli saçmaların yüzünden, cem olup buluşamıyoruz. Ahenk başladı sanıp âyinimize nay üflerken poyraz, sultânımız, efendimiz aklından şattaraban, hasetinden hicaz! Rüzgâr da tabiy bu işe, e haliyle, alımıyor biraz. Başlıyor mu sana ilkyazdan ayaz! Tutabilirsen tut artık sisin sisini, selin selini! Keban, Volga ve Asuvan Barajı taştı, tufana gitti ortalık. İpolita'nın Amazon nehri de elbet, yakında başgöz olacağından ötürü, anlarsın nasıl ıslak! Olan yine insancıklara oluyor. Su rençber-

lerin perişanlığına bak! Periliğimden utanıyorum, valla! Güme gitti onca çile, onca emek! Dizboyuydu tarlalarda, çal ekinler bitti, mahvoldu. Boğuldu otlaklarda davarlar, leş kargalarına gün doğdu. Bebelerin bilya çukurlarına bile, hilâfım yok, çamurlar doldu. Ayak götürdü köyün çayırlığından halay çeken köylülerin ayak izleri. Nerde o eski kış geceleri? Karalar bağlamış herkes; okumaz oldular, nasıl okusunlar ki, aya adanmış o kutsal nefesleri. Ne alıngandır, bilirsin ayı, «Ben ki gelgitler müdürüyüm. Bana yapılır mı bu saygısızlık!» diye yüzü öfkesinden sapsarı ve kıpkırmızı kesilmiş kafasının tası, ufunete boğuyor havayı, hastalıktan kırılıyor millet. Bu hengâmede birbirine girdi dört mevsim. Aksaçlı kırağılar çalıyor güllerin koncalarını; derken alay edermiş gibi ağarmışlığı, koçamışlığıyla, şeftali çiçekleri yağıyor kara kışın karlı kucağına. Bi de bakmışın ki, ilkbahar, yaz, doğurgan sonbahar ve kısır kış kılığını, külahını birbiriyle değişip, birbirine karışmış; biçâre dünya da hangisi ola ki bu diye ne haltedeceğini şaşırmış! Mazlum mazlum dinliyorsun şimdi dediklerimi ama, pekalâ biliyorsun ki, bizde bütün suç, bütün günahat! Bizim yüzümüzden oldu bunlar elbet, bizim kavgalarımız, bizim geçimsizliğimiz yüzünden koptu bu kızılca kıyamet!

BABARON — İyi ya, öyleyse sen de ona göre hareket et! Anlamıyorum, kıyamet koparacak ne var bunda? N'olur yâni onu verirsen benim yanıma? Alt yanı, sümüklü bir oğlan, bacak kadar bir velet.

MÜZEYYEN — Demek inadın inat! Ben de sana o yavrucuğu verirsem, ervahıma yuf borusu çalsın kâinat! Anacığı oncağızın benim tarikatım ehliydi. Geceleri diz dize oturup altın kumlar üzerine, buhur kokuları içinde İndus nehrinin, cansohbeti ederdik, akıntıya kapılmış giden gemileri seyrederekten... Şimdi gibi aklımda, yine böyle bir gece, bir rüzgâr çıktı birden. Şişiverdi ossaat karınları yelkenlerin. «Ah, çapkın rüzgâr, nasıl da gebe bıraktı yelkenlileri!» diye bi gülüştük, bi gülüştük aramızda. Derken o, fırladı yerinden o

yüklü gemileri taklit ederek —bu oğluşuma altı aylık gebeydi zâten— seyirtti rıhtıma pupa yelken. Gelmesiyle gitmesi bir oldu, kolu kanadı dolu, dönermiş gibi uzun bir seyahatten. Neler, neler almamış bana çerçi teknelerinden!.. Neylersin, bizim gibi değildi o; öldü zavallı, dünyaya getirirken öksüzünü... O bana canyoldaşımdan hatıra, değişmem onu dünyalara.

BABARON — Anlaşıldı, anlaşıldı! Daha ne kadar eğleşeceksin sen burda, onu söyle!

MÜZEYYEN — Burdayım bir eyyam daha. Tezeus gerdeğe girinceye dek... Bak, ne diyeceğim: Estek köstek etmez, ayak uydurursan ahengimize, buyur, sen de katıl ayışığı şenliğimize! Ama bir çıkaracaksan sonradan, kuzum, hiç gelme! Ben de uğramam zâten senin semtine.

BABARON — Ver şu oğlanı, Müzü, bana, n'olursun! Hem biz hırgürden kurtulalım, hem de dünya bir felâketten kurtulsun!

MÜZEYYEN — Feriştahın alamaz onu benden! Uğruna onun, neymiş ki bu ölümlü dünya! Peristan da, Cinistan da feda olsun!.. Hadi, kızlar, yaylanalım burdan! Büsbütün soğuyacağım yoksa bu cehennem külhanından.

MÜZEYYEN avanesiyle çıkar.

BABARON — Cehennem ol sen, bitânem! Ama, bak, bu küstahlığının cezasını çekmeden bu korunun dışına bir adım atabilirsen!.. Hey, Babacan, az buraya geliver! Ansar mısın, o Altın Boynuzlu İstanbul'un aydan yaldızlı ve üşütüp üşütüp de poyrazdan boğaz olmuş sularında bir Kız Kulesi vardır? Mekân tutmuşumdu bizaman, biliyorsun, orda. Bir deniz kızı geldi bir yunusun sırtında —Emre miydi adı, neydi?—, kızın kendisi desen, apayrı bir hikâyeydi. O ne gazel, o ne fasıl, ağlıyordum muttasıl...

CİN — En güzeli, o sizin kızkulenizdi asıl!

BABARON — Derken, bi de baktım —Sen ordaydın ama, görmedin, o ara dalgadaydın— Aşk Tanrısı, bizim madrabaz kemankeş, cambazlık ederken ayla dünya arasına gerilmiş sırma tellerde, çekip tirkeşinden yanar bir ok, nişan almaz mı

sana oyunbaz, Salacak'ta mehtaba karşı salıncak sallanan Mehlika Sultana! Aman zaman demeye kalmadan, maksûduna uçtu ok, yardığı sümbüllü havaları tutuşturarak. Ama allahtan ve soğuk nevâdan kolan vuruyor ya Sultan, o anda yükseldi de salıncak, o sâyede hedefini şaştı ok; hanımına gümüş tepsi içinde buzlu şerbet getiren bir hercai cariyenin kalbine düştü. Akpaktı biçare, odlara yandı, öyle mosmor, boynu bükük kala kaldı. Binyıllık meşeler bile şaştı bu işe. O zaman, bu zaman, Türkler mor menekşe diyorlar o çiçeğe. Göstermiştim sana, biliyorsun, özünü onun. İster erkek, ister kadın, sürdün müydü birinin gözkapaklarına, hangi canlıyı görürse ilkin, uyanıp gözünü açtığında, ona deli divâne olur ânında. Bana o çiçeği getireceksin işte! Ben leb demeden hem de!

CİN — Leppeyk, sultânım. Babacan Bican bir çarkıfelek, çark etti bilin cihanı, dingilinde bikez bile dönmeden o tekerlek.

Çıkar.

BABARON — Hele gelsin o iksir, ben de uykuda kıstırıp o müzelzik karıyı, sürmezsem o naneyi gözkapaklarına onun! Uyandığında, hangi yaratığı bulursa ilk, horoz mu, aslan mı, ayı mı, boğa mı, yoks kırmızı götlü şebek mi olur, kısmetine artık; abayı yaksın da alık, görür o zaman dünya kaç bucak! Sözde analık ettiği yavruyu eliyle koynuma verinceye dek, onun anasını nasıl ağlatacağım, bak! Buraya doğru birileri geliyor galiba. Bombamız patlamadı ya, ben de görünmez adam olurum, ne olacak!

Önden DİMİTRİ, ardından ELENİ girer.

DİMİTRİ — Ne lâf anlamaz şeymişin sen, yau. Dedim a, sevmiyorum seni, bırak benim yesimi! Hermiya İskender'le kaçıyor diye getirdin beni buraya kadar. Dişisi kanıma girdi, erkeğin'in kanına da ben girecektim. Hani nerdeler? Bu koruda bulusacaklar demedin miydi sen? Koru moru dolaşacak halim mi var benim! Kor olmuşum yanıyorum ben zâten. Benim derdim bana yeter. Defol git başımdan, allasen!

ELENİ — Ardından koşuyorsam, yok ki bunda benim bir günahım. Param parça olmuş kalbimin demir zerrelerini sensin bir mıknatıs gibi çendine çeken.

DİMİTRİ — Benim kimseyi kendime çektiğim filan yok. Ben kendim azap çekiyorum, o kadar. Hem benim senin yüzüne bir güklüğüm, tatlı bir söz söylediğim mi var? Bir sefer değil ki bu, kaç aydır «Seni sevmiyorum!» diye bağırıyorum yüzüne bangır bangır!

ELENİ — Sen öyle «Seni sevmiyorum!» dedikçe, ben sana tutuluyorum büsbütün. Küçükçün olmuşum bir kere, sen dövdükçe, sövdükçe, daha bi sokulasım geliyor efendime. Râzıyım ben eziyete, hakarete, yeter ki kovma beni kapından. Bırak, çamurlara belenmiş de olsa, yine kuyruğumu sallaya, sallaya soysuz bir fino gibi seyirteyim ardından! Bu mutluluğu da bana çok görme, n'olur!

DİMİTRİ — Yoo, artık bu kadarı fazla! Bak, sana ne diyorum: İçim bulanıyor, valla, seni karşımda gördükçe.

ELENİ — Benim de öyle basım dönüyor, içim bulanıyor ama, yüzünü görünce değil, yüzünü görmeyince.

DİMİTRİ — Hem sen farkında değilsin galiba, böyle birbaşına sur dışlarına çıkarak gece yarısı, böyle gözgözü görmezlerde, bu inin cinin top oynadığı yerde, kendini seni sevmeyen birine peşkeş çekmekle, sade haysiyetine değil, iffetine de leke sürmüş oluyorsun, haberin olsun!

ELENİ — Benim iffetim senin nefretine emanet. Hem sonra nasıl gece yarısı olabilir ki şimdi, sevgilimin yüzünü görebiliyorum madem? Ne de bu koru dediğin gibi ıssız; değil mi ki gözümde benim bütün dünya senden ibaret ve sen yanımdayken şimdi, yâni burdayken dünya âlem, ben nasıl olabilirim yalnız?

DİMİTRİ — Atladım mıydı şu azgın eğreltilerin arasına, bidaha beni zor bulursun. Sen de yırtıcı hayvanlara emanet, bu sevdadan hayırlısıyla kurtulursun!

ELENİ — Hangi yırtıcı hayvan daha yırtıcı olabi-

lir ki benim aşkımdan? Hadi kaç, ne duruyorsun? Hem böylece değişmiş olur bütün efsane. Apollo onu kovalayacağına, Apollo'yu kovalar Defne. Güvercin alıcı kuş olur şahine ve ceylân düşer kaplanın peşine. Öyle nafile bir koşu ki bu ama, yiğit tavşan olmuş kancık köpeğine.

DİMİTRİ — Lâf ola, beri gele! Bırak sen benim peşimi de! Ama, bak, tekrar söylüyorum, bir adım daha atarsan ardımdan, bir yerine bişey yapacağım senin bu koruda.

ELENİ — Korudan mı korkacağım ben! Heryerde herbir yerime bişey yapıyorsun zâten; sokakta, tapınakta, yatakta, ayakta. Ne var ki, Dimitri, kişiliğimi bırak, rezil rüsvay ediyorsun sen benim cinsimi ve dişiliğimi. Biz kadınlar kav olmaya yaradılmışız, çakmak taşı olmaya değil. Kovalanmak için halkolmuşuz, kovalamaya değil.

DİMİTRİ çıkar.

Cennete uçmak derlermiş a eskiden, senin ardından koşmak da öyle, cennet oluyor cehennem En kestirme yol belki de oraya, senin elinden ölmek, bitânem.

ELENİ çıkar.

BABARON — Gülegüle, âlüftem. Merak etme sen, o demirlihindi hergele çıkmaya kalmadan bu korunun içerisinden, hasıl pervane olup, göreceksin, bak, ayrılamayacak o fosforlu yerinin çeperinden!

CİN girer.

Yaşa be, tam zamanında geldin. Çiceği getirdin, diğ mi, tabiy, benim gezginci keratam!

CİN — Getirmez miyim, getirdim elbet, ata ot atar gibi heman.

BABARON — Sululuğu bırak şimdi!... Biliyorsun, bir su var, kıyısı silme çiğdem, kekik ve bühürumeryem, yamacı sanki kokudan bir kubbe, kûbına varılmaz olmuş dağgüllerinden, hanımellerinden; kafayı iyice bulduktan sonra, orda sabahı eder ya benim acûze Müzeyyen: hani canım, en mahvi yılanların bile derilerini altına sermek

için perilerin, soyunup döküldükleri yer... Sen hele şu çiçeği ver! Çıkarayım da ben onun özünü! Tamam! Görür şimdi o anasının gözü o gün görmez gününü!... Haa, şimdi aklıma geldi! Al şunun bir katresini! Bir kızcağıza rastladım demin bu koruda, aşktan kayıp, ve bize de ayıp! Olur mu sevmeden sevilmek! Uyurken bastırıp o kadir bilmez delikanlıyı, süreceksin bunu gözlerine! Nerden mi bileceksin o olduğunu? Atinalı ya bu, kılığından anla, canım! Partenon mermerleri arasında zıpzıp oynarken yarılmış dizkapaklarına bk! Ama, kuzum, dikkat et, gözünü ilk açtığında benim o gördüğüm yalabık kızı benim gözümle görsün! Sen de bu işi beceremezsen, bu sabahın ilk horozu iki gözünün ortasına öğürsün!

CİN — Başüstüne ve üstünüze, üstüm!

Çıkarlar.

SAHNE IV

Korunun başka köşesi
MÜZEYYEN Maiyetiyle girer

MÜZEYYEN — Gelin, bakalım perişanlar, başlasın devran! Yalnız, mışlar mışlamaz ben, defolacaksınız burdn! Sen, Keriman, gidip oramdaki zambaklarıma musallat rahmi kurtları kemir! Sana gelince Semiran, haklayıp yarasaları ve sindirdikten sonra konservalarını, iyice bir yüz ki kadife postlarını, kışa ve açık kıçıma yetişsin en son moda kısa kürküm Mağaristan'dan! Sizler de o puşt puhu kuşunu öyle tiz bir makamla boğun ki, bayrak geceleri sahneye çıkıp hâlâ Dedefendi'den ve tahtıravelliden türkü düzmesin ve de rakibim diye üzmesin, bizmesin benim nonoşumu! İnşallah, şimdi iyi bir nen okursunuz da, yen ağızla nenni, gider mi gider, bilinmez ki, uykumun uyluğuna, boşluğumun hoşluğuna!

PERİLER pirclenir ve olurlar.

BİRİNCİ PERİ
Çatal dilli yılanlar,
Bilcümle solucanlar,
Çıyanlarla ozanlar
Uzak durun Hatçe'den!
KORUNUN KOROSU
Bülbülün ninnisiyle,
Güllerin nefesiyle
E yavruma, e e e e
Cenne cenne şânu hû,
Ninni ninni ninni hû!
Çakır göz
Ve de kem söz
Irak olsun Eeeden,

Gündüzler gündüz olsun,
Gündüz olsun geceden!

İKİNCİ PERİ

Büyüler, örümcekler,
Öcü börtü böcekler,
Uçak olmuş sinekler
Telef olup önceden
Uzak durun Hatçe'den!

KORUNUN KOROSU

Bülbülün ninnisiyle,
Güllerin nefesiyle
E yavruma, e e e e
Cenne cenne şânu hû
Ninni ninni ninni hû!
Çakır göz
Ve de kem söz
Irak olsun Eceden!
Gündüzler gündüz olsun,
Gündüz olsun geceden!

BİRİNCİ PERİ

Dağılın, çocuklar, sıradı keçi!
Keçiler dursun başında nöbetçi!

PERİLER çıkar, BABARON girer.

BABARON — Sen bana vermedin, diğ mi, o piçi! Başlıyoruz fasla şimdi, Ece!

MÜZEYYEN'in gözkapaklarında çiçeği ezerek.

Gözümden gözün kaçtığında,
Ahırın kapısın açtığında,
Bir aşka tutul ki bilmem kaçında,
Eşekle yatasın aslan burcunda!

BABARON çıkar.
İSKENDER'le HERMİYA girer.

İSKENDER — Hep söylerim, karanlıkta güç oluyor direksiyon. Ha, onu soracaktım: Senin çıktığın okul? Bilmez miyim, canım, tabiy. Damdasyon!.. Ben çok egoist bir adamım. Hermiya. Yorulduım derken, bak, kendim. nasıl da dalga geçtim. Daha yorucu olmalı, eminim, karanlıkta araba sürenin yanında oturup onu seyretmesi.

HERMİYA — Sen sade egoçu değil, mizahistsin de,

İskender! Keşki otomobil icat edilinceye kadar, yaşasak seninle beraber.

İSKENDER — Pekiy, bir füzeye binip kucak kucağa, ay mehtabına çıkmaya ne buyrulur?

HERMİYA — Sen, sevgilim, hayaline çüş de biraz, şuracıkta biraz dur!

İSKENDER — Ben de onu istiyordum zaten, Marlen Mur. Tamam! Tamam! Göründü ışıkları. Gelmişiz bile Koru Park Moteli'ne.

HERMİYA — Aşkım, burda duruyoruz madem, şu el frenini de çek göğsümden!

İSKENDER — Tabiy, tabiy. Ama ne güzel şey diğ mi, şu tablat! Sanki kapkaranlık bir geceyi dört nal olmuş nallarından çıkan kıvılcımlarla aydınlatıyor ayın ondördünden gelmiş bir at... Ne dersin, sevgilim, pek lüks bir yat sayılmasa da, şu kekiklerin içinde yatsak?

HERMİYA — Yatalım, yatalım ama, kendimizi göllere ve döllere atmayalım! Kızmıyorum, öyle sanma sakın, kızmıyorum üstüme vardığına. Sen de kızma bana kız olduğuma! Sen de şaşacaksın bu işe nasıl çalıştığıma. Bi başlayalım, bi başlayalım! Ama yavaş yavaş! Kadın olduğumu önce sen değil, ben hissedeyim, arkadaş.

İSKENDER — Haklısın. Demek istiyorsun ki sen, resepsiyondaki siyasallı kâtip bizden nüfus soracağına göre, ayrı odalarda kalacağız mecbur. Ona da razı bu mecnun. Sade bu gecelik ama, haberin olsun!

HERMİYA — Telâştan geceliğimi unutmuşum.

İSKENDER — Çıplak yat o zaman ruhlar gibi, ruhum.

HERMİYA — Ne biliyorsun öyle yatmadığımı? Ben, İskender, senlen göz göze geldikten beri annemin cenazesinde, anladım yaşadığımı, onun için de sana ölünceye kadar merhumum.

İSKENDER — Ört üstüne nevresim geceyi! Hiç korkma, çözeriz yarın o uçkurlu bilmeceyi.

HERMİYA — Amin, amin!

İSKENDER — Senin aminlerine de nurlar insan!

Uyurlar. CİN girer.

Dört döndüm cenabet ormanı,
Koydunsa bul Atinalı oğlanı.
Koşturuyordum ya iksiri
Aşka açılsın diye diye gözleri...
Dur, dur, biri var galiba orda!
Atina modası kılığı da!
Hah! kızcağız da ötede işte!
Dilberim mışıl mışıl çöplükte!
Arada bir fersah mesafe!
Sokulamamış ki ters herife.
Gösteririm ben sana, ayı!
Çalayım da gözüne büyüyü,
Bak, o kör gözünü açtığında
Aşktan göz açacak mısın bidaha!
Gidiyim ben, bekler Babaron.
Sen kendin uyan, derdine yan!

Çıkar. DİMİTRİ'yle ELENİ koşarak girerler.

ELENİ — Dur, sevgili Dimitri, dur! Durunca beni vuracaksan da dur!

DİMİTRİ — Defol git diyorum sana! Başıma musallat olma, n'olur!

ELENİ — Yapma, Dimitri! Beni nasıl bırakırsın böyle karanlıkta birbaşıma?

DİMİTRİ — Gelme üstüme diyorum! Yoksa bişey indireceğim, valla, başına!

DİMİTRİ çıkar.

ELENİ — Dizlerimde kalmadı derman bu aşk kovalamacasından. Dua ettik, ettikçe ben, rahmetini kısıyor rahman. Oysaki hep dörtüstü, muradüstü Hermiya. Onda o ışıl ışıl gözler varken, haklı ya! Neden öyleler acaba? Gözyaşından değil elbet. O bakımdan bana daha çok gülmüş kısmet. Yok, yok, iyice çirkinim ben, umacıyım umacı. Kurt bile kaçıyor benden, ah, ah, Heleniça! Kızıyorsun bi de Dimitri'ye senden kaçıyor diye! Ne domuz, ne düzenbaz aynaymış o ayna! Aldattı, kandırdı beni Hermiya'yla güzellik yarışına!.. Aa! Bu da kim? İskender'miş! Yere serilmiş, şu hale bak! Ölü mü, uykuda mı yoksa? Yarası, beresi de yok. İskender, İskender! Ah, sağ olsa da bi uyansa!

İSKENDER (uyanarak) — Kor ateşler içinden geçerim senin uğruna!.. Saydammışın sen, Eleniça! Bak, şu doğanın sanatına! Göğsünün kafesinden canevini açtı bana!.. Nerde Dimitri pekiy? O adı batasıca! Gelecek ergeç kellesi belimdeki kılıca!

ELENİ — Öyle deme, İskender, kuzum, öyle deme! Hermiya'ya âşık diye ona boşuna kinlenme! Hermiya seni seviyor ya, sen ona bak!

İSKENDER — Sevemez olaydı keşke! Neler çektim bi bilsen! Ruhum karardı, mahvoldum o iç ezintisiynen. Hem ne sandın, Eleni, o kadar hırt mıyım ben, kumru dururken karşımda, o kargayı sevecem!.. İsteklere yön veren bir akıl varsa eğer, bu kız, diyor o akıl, bu kız sevmeğe değer. Her büyüyen şey gibi aklın da bir çağı var, o çağa gelmedikçe, uslanmıyor insanlar. Ben de toydum, durulup oturmamıştı aklım, o yüzden de olmadık bir sevdaya kapıldım. Şimdi artık kavuştum o erişkin mevsime, aklım hükmeder oldu başıboş irademe. Bir günebakan gibi fırdönülürdükçe beni, sana dönüyorum hep, güzelliğine, Eleni.

ELENİ — Nedir bu bendeki kör talih, bu kördüğün kısmet! Sen gibi eski bir dost bana hakaret etsin böyle, hayret! Kalmadı mı bu âlemde o merhamet dedikleri haslet! Yetmedi mi, yetmedi mi, delikanlı, Dimitri'nin elinden çektiğim bunca mihnet, eziyet! Yetmedi mi tatlı bir söz söylese diye katlandığım onca zillet! Şimdi gel sen, aybımı vururcasına yüzüme, alay edermiş gibi halimle, bana yapmacıktan ilân aşk et! Ne de olsa benim de bir haysiyetim var, ben de bir genç kızım nihayet. Ben seni ince, hassas bir insan bilirdim, İskender, şaştım, valla, hayret! Sırf sevdiği gençten yüz bulmuyor diye, sen tut, bir mazlûma hiçyokten zulmet! Demek bu da böyle bir çeşit insâniyet!

Çıkar.

İSKENDER — Allahtan Hermiya'yı görmedi. Ölü gibi yatıyor musibet. Hep böyle zıbarsa da, halâs olsam ben de ondan! Üç öğün baklava börek yenmez derler a, doğru alimallah! Nedir bu, yahu, şakak lâdeni gibi tepemde herdaim! Bunun adı da

sözde muhabbet! Yetti be, bir haltettik, tutulduk bir ökseye diye, ömür boyu çekilmez a bu illet! Bundan böyle dünya bir yana, Eleni bir yana! Onsuz bu ömür zehir, bu hayat memat bana!

Çıkar.

HERMİYA (uyanarak) — Yetiş, İskender, yetiş! Karnıma çöreklenmiş —ne kadar da uzun!— şu yılanı al, n'olursun!.. Düşdü bu besbelli ama, ne müthiş şeydi, yarabbim! Bak, İskender, tut, nasıl küt küt atıyor kalbim! Kemiriyorlar sandım tepesini mememin. Sen de karşıma geçmiş, seyrediyordun, zalim!.. Halâ da susuyor bak, işitmezlikten gelip! Şaka yapar aklınca böyle acayip acayip!.. İskender, oynu bırak, hatırım için ses ver!.. Aa! çıtı çıkmıyor hainin! Kalkıp gitti mi dersin! Yapar mı, canım, öyle şey! E, niye ses etmiyor, peki?... İskender, hakkım aşkına, bütün aşklar hakkına, konuş, konuş, konuşsana! Konuşmazsan... A, şimdi bayılacağam korkudan!.. Anlaşıldı gitmiş bu! Bırakıp Leylâsını!.. Sonunda ya ben, ya o, bulacak belâsını!

Çıkar.

SAHNE V

Koru MÜZEYYEN uyumakta

ÖREKE — Mevcut ve vücut mu herkes?

TESTERE — Vücut, vücut... Hah, işte şurası tam tamamına bizim purovaya göre yer. Şu yeşil düzlük sahne olur, berideki eğreltilik de soyunma odası. Velâkin Dük'ün karşısında nasıl oynayacaksak, burda da öyle oynayacağız, harfiyen, haa!

ÖREKE — Bre Petraki!

TESTERE — Buyur, dayı Niko!

ÖREKE — Bu Piremuz'la Tesbih dalgasında bir alay çakaralmaz nokta varmışıma geliyor da, onu diyecektim. Meselâcığıma, bu Piremuz kavatı kılıcını çektiği gibi, saplıyor «taş ölçeğim» bizzat karnına. Hanımların nâzik bedeni dayanmaz ki bu ufunet seyre.

TENEKE — Meryem kakası için tentenesi tumanlarına doldururlar tümeni!

KÖRÜK — Biz de atlarız, vre, o kendini intiyar numarasını.

TESTERE — O kadar uzun boylu değil. Çaresini buldum ben işin. Bir girişlik yazarız. Anlatırız, deriz ki başta, bu kılıç madara bir kılıç, Piremuz'un öleceği falan da yok.

ÖREKE — Daha da iyisi, ben alenen ilân ederim, «Ben Piremuz değil, adımla sanımla Dokumacı Niko, ismi-diğer Öreke'yim,» der çıkarım bu işin içinden. Tamam mı?

TESTERE — Yazdık gitti girişliği. Altı-beş ölçüsüyle hem de!

ÖREKE — Üç hece daha koy, be ağbiy! Yedi-yedi olsun. Yediyi ve yemeyi sever bu kibar hanımlar

TENEKE — Yemeyi severler ya, aslandan da korkarlar ama.

YÜKSÜK — Doğru be, yürek selâniktir bunlarda.

ÖREKE — Lâkin senin, benim gibi gâribânın karşısında aslan kesilir o nâzeninler. Ne demeye kendinize aslan süsü verip korkuttunuz bizi diye, zağarların önüne atarlar adamı, alimallah! Bir icabına bakmalı bu nokta virgülün.

TESTERE — O yazılacak önsözün bir kenarına bunu da sıkıştırırız, anlatırız aslanın aslan olmadığını.

ÖREKE — Yoo, öyle olmaz! Orta oyununda bile aslanlaşmasına gelemez bunlar ayak takımının. Onun için başka bir tertip alacaksın: Mengene'nin yarın sureti görünecek aslanın ensesinde açacağımız yarıktan. O da başını uzatıp ordan, başlayacak neşeriyâta: «Aziz efendilerimiz ve muhterem acûzelerimiz,» falan diye girişecek tulûata. «Boşuna korkmayın, ürkmeyin zinhar!» diye yalvar yakar olacak. «Ne haddime benim aslanlık etmek huzurunuzda! Canımı sokakta bulmadım ben! Postumu kaptırmaya niyetim yok benim!» mâlinde bişeyler geveleyecek. Diyecek ki sonunda da: «Ben öyle hayvanlar padişâhı aslan maslan değil, bir garip âdemim. Bendeniz, doğramacı... İsmi diğer Mengene» Ağnaşıldı mı?

TESTERE — Bittamam, Öreke, öyle yaparız. İki mazarrat daha var ama: Nasıl ithalât edeceğiz ayışığını oyunu aynayacağımız sofaya? Malûm, ayışığında buluşur âşıklar.

MENGENE — Oyun gecesi mehtap var mı ki açep?

ÖREKE — Hiç mi nasibiniz yok be ilimden, irfandan? Bir Maarif Takvimi edinip, bakın 'lan!

TESTERE — Baktım ben, baktım. Var o gece mâyitap ama, halkı geçtik, ay halkasına bile, ne biliyorsun, açık mı orası o gece?

ÖREKE — Onun da kolayı var, be Ustaki. Bütçe açığı mavrasına, usturubunla açık bırakırsın pencerelerden birinin kanadını, ayışığı da vurur içeri Marşal Yardımı hesabı.

TESTERE — Aklınla bin yaşa, Öreke, ama, o ayların ve ayıların ipiyle kuyuya inilmez ki! Tutulacağı tutar dürzünün, bize yahut kendine. Onun için biz yine bir demet çalı, bir de idare lâmbası tedarikleyelim. Bu ayışığının şahsıdır der, çıka-

rız, onu temsilen yânı... Bu oldu, pekiy duvar yarığını nerden bulacağız o saltanatına salto ettiğim salonda? Piremuz'la maşukası bir duvar gediğinden aşna fişne etmiyorlar mı, canım?

TENKE — Sahi! Davarlar tamam ama, duvar nerde? Bu bulmacanın da cevabını bul, bakalım, Öreke?

ÖREKE — Buldum gitti, Teneke! Sen emsal kalın kafalı biri temsil eder duvarı. Kıçına da biraz kireç, balçık, azbiraz sıva çalarız, oldu bitti. Parmaklarını da böyle parmaklığına aralık tutarsın, Piremuz'lu Tesbih ordan fiskoşlaşırlar.

TESTERE — Buna da uydurdu bişey, köpoğlu! Hadi, çocuklar, şuracığa geçip oturalım da rollerimizi geçelim. Önce sen başlıyorsun, Piremuz! Sözün bitince, şu eğreltiliğin oraya girip hacetini görürsün!.. Sırasıyla gidecek bu böyle.

CİN arkadan girer.

CİN

Kim, yahu, artizliğe yeltenen bu çingenler?
Ece'nin beşiğini zurnasıyla kertenler?
Görelim neymiş, hadi, oynunuza soyunun!
Ben de oynamazsam, bak, sizlere cins bir oyun!

TESTERE — Başla, Piremuz! Sen de hazır ol, Tizbe!

ÖREKE — Rengi, kokusu lâtif o osuru meryemler..

TESTERE — Osur değil be! Buhur! Buhur!

ÖREKE

Rengi kokusu lâtif o buhuru meryemler,
Tizbe, önünde senin hepsi secdeye durur.
Bir ses var! Nedir acep! Şer midir,
hayır mıdır?
Şimdi geliyorum ben, sen burda azıcık dur!

Çıkar.

CİN (yana) — Aktörün böylesine sırma palan vurulur!

Çıkar.

KÖRÜK — Bende mi sıra şimdi?

TESTERE — Sıra mı? Yok! Sıra, erişte yemiş eniş-

temde! Kaç kere söyleyeceğiz, yau! O ananın örekesi olacak Piremuz bir ses işitti, nedir bakmaya gitti, dönecek şimdi nerdeyse seni bilmemnetmeye! Bu arada sen kendi kendine söylenlyorsun! Tamam mı!

KÖRÜK

Bostâna, gülistâna şan veren gül kadar lâl,
Teni zambaktan duru, benim taze pirasam...

TESTERE — Deli edecek bunlar beni! Pırasa değil, be adam! Piremuz! Piremuz!

KÖRÜK

Ben nerdeysem, oraya koştun, cıvanım, dörtnal,
Benim ateş yeleli, küheylan Piremuzum,
Ursuzun türbesinden tezelden gel, beni al!

TESTERE — Ursuz değil! Ninus! Ninus! Hem sırası gelmedi ki o sözün! Onu Piremuz'un açmazına karşı söyleyeceksin! Ne ara bıraktınız, ne sıra!.. Sen gir şimdi Piremuz! Sen de, Körük, «Ben nerdeysem»den al yeni baştan!

KÖRÜK

Ben nerdeysem, oraya koştun, cıvanım, dörtnal,
Benim ateş yeleli, küheylan Piremuzum...

Önce CİN, ardından da ÖREKE başında bir eşek başlığıyla girer.

ÖREKE — Uğruna senin, Tizbe, ölmezsem, namussuzum!

TESTERE — Amanın! Cinler çarptı bizi! Desturun, yoldaşlar, kaçalım! Herkes kendi başının çaresine baksın! Amanın! Amanın!

TESTERE, MENGENE, KÖRÜK, TENEKE. YÜKSÜK çıkar.

CİN

Savulun, taş arabaları,
Odunluk orman kibarları!
İki elim, bilin, iki yakanızda,
Cinci Hoca önünüzde, ardınızda,
Çat burda, çat kapı arkasında
Kışneyerek, uluyarak, kükreyerek,
Şom ağzımdan ateşler püskürerek
Kovalay'cam sizi çıldırtıncaya dek!

ÖREKE — Nereye kaçışıyor bu namussuzlar? Akılları sıra beni korkutacaklar!

TENEKE girer.

TENEKE — Vay anasına! Çarpılmışın sen, be Niko! Tüh tüh tüh! Şu kafanın haline bak!

ÖREKE — Devenin başı!

TENEKE — Deve başı değil, Niko, eşek başı!

O çıkar, TESTERE girer.

TESTERE — Fesüphanallah! Başında bir torbası eksik! Nedir bu başımıza gelenler, yarabbi!

ÖREKE — Başına ederim ben şimdi senin!.. Bu kelekler eşek yerine koyuyorlar bizi! Anlaşmışlar aralarında, korkutacaklar da sözde, matrak geçecekler sonra. Eşşoğlu eşşekler. Tınmayacağım ben de hiç. Voltamı atıp burda, dalgamı geçeceğim. Bi de türkü patlatırım, görsünler korkuyor muymuşum!

Türkü çağırır.

Dinine yandığım karatavuğu,
Sevsinler o safiye duruşunu!
Şakırken titriyor diye kuyruğu,
Kim iplér tıknefes ardıç kuşunu!

MÜZEYYEN (uyanarak) — Kim bu uyandıran melek benim libidoşumu?

ÖREKE

Bok yemiş bokunu yemiş ispinoz,
Guguk kuşu girdi miydi fasıla!
Kargaya «Öt!» dedim, dedi ki: «Olmaz!»
«Olmuyor ki ahenk insanoğluyla!»

Karga aklı ne olacak! Sahneye çıkıp, arancıman okusana, be saloz!

MÜZEYYEN — Ey sesi billûr fâni, fena ettin beni! Kafiye oldum gitti sâfiyetine. Yakışıklım, ayıramıyorum senden gözlerimi. Bir turist gibi geziyorum şehrini ve şehrâyinini. Elimde bir kılavuz, başından ayağa. Başkentinde en beğendiğim yer de opera meydanı ve o meydanın orta göbeğindeki heykel ve baş... İlk bakışta böyle bir aşk, canhıraş mı canhıraş!

ÖREKE — Karışmak gibi olmasın ama, hanımcı-

ğım, anlayamadım nedir bu telâşın! Gerçi bu son zamanlarda şekerrenkmiş diyorlar arası akılla aşkın. Bir hayır sahibi çıkıp barıştırsa da şunları, biz de rahat bir nefes alsak! Arada böyle cins nükteler de patlatırım, bak!

MÜZEYYEN — Güzelliğin bir yana, zekâna da diyecek yok.

ÖREKE — Ne demezsin! O dediğiniz zekâ olaydı bende, buralarda durur muydum? Bu perili korudan dışarı kapağı atmanın bir yolunu bulurdum.

MÜZEYYEN — Bak, o olmaz işte! Madem geldin kendi ayağınla, halvet olacağız senle burda, istesen de, istemesen de. Ben senin öyle bildiğin şuhlardan değil, olağanüstü bir ruhum. Mevsimlere hükmeder benim huzurum ve zuhurum. Ve seni deliler gibi seviyorum. Çiğneme benim gururum, gel benimle, n'olursun! Periler vereceğim emrine, dönecekler etrafında pervane. Bir işaretinle kaşıkçı elmasları getirecekler Kumkapı sahillerinden. Ve çiçekler içinde yatarken sen, destanlar okuyacaklar başucunda Çin mesellerinden. Kurtaracağım seni cismani bedeninden, semeninden, semerinden, ve bir ruh gibi duru ve saydam, bundan böyle yaşayacaksın benimlen!

ÖREKE — Amma azgın karı be! İki güne kalmaz zâten, sen beni ruh haline getirirsin bu gidişlen.

MÜZEYYEN

Hadi uzan şuraya, şu çiçekten yatağa,
Mis gülüyle bezeyim ipek şakaklarını,
Cennetalâda gibi böyle kucak kucağa,
Isırayım o senin uzun kulaklarını.

Mendelsohn'un düğün marşı çalarken perde sona erer.

PERDE II

SAHNE I

Korunun bir başka köşesi
BABARON girer.

BABARON — Merak ediyorum, ne geldi Müzeyyen saraylısının başına. Uyandığında ilk kim çıktı acaba karşısına? Hah, işte göründü yelperek benim Posta Telgraf Nâzırı da!

CİN girer.

İyi ki geldin zırzop. Ver, bakalım şu raporu! Anlat ne âlemde bu gece bizim koru!

CİN — Ecem Sultan şu anda, afedersiniz efendimiz, bir merkeple zina halinde. Kendileri mışıl mışıl uyurlarken dünyadan habersiz ve olabilecekleri kadar deliksiz, hususi ve mahvî kameriyelerinde, aşağılık bitakım soytarılar geldi o civara: Atina'nın esnaf çarşısından, mâlûmunuz amele gürühundan; Tezeus'un düğünü için bir oyun hazırlıyorlarmış, onu purova etmeye. Bu şenlik görmemiş sünepelerin bir de elebaşısı var, hepsinden beter. Piramus'u oynayacak sözde. Rol icabı ayrılıp sahneden, çalıların arasına girdi. Ben de fırsat, o fırsat bindim tepesine, geçirdim eşek başlığını kellesine. Derken, efendim, yeniden rol sırası geldi benimkinin. Tisbe'sine lâf yetiştirecek! Takım taklavatıyla ortaya çıkmasıyla bir kığıştırdır koptu. O kılıkta görünce öbürleri onu: Yanlarına sürüne sürüne yanaşan avcının çıtırdısına uyanmış çıl yavruları ne ki! Ve dan diye gümleyince çifte, damın üstünden çığlık çığlığa havalanan fraklı, smokinli kargalar ne ki! Herifler bi kaçıştılar, bi kaçıştılar ki, efendim! Ben de boş durmuyorum tabiy, ne lâzımsa yapıyorum, kükrüyorum, anırıyorum, tepiniyorum. Kimi yere

yuvarlanmış debeleniyor, kimi imdat diye kıçını yırtıyor. Sinirleri boşanınca korkudan, kılkuyruklar zincirden boşandılar adetâ. Gözleri ne diken görüyor, ne çalı. Elleri, yüzleri kan içinde, bi koşu kopardılar ki, allahını seven tutmasın! Liyme liyme kasketleri, ceketleri asılı duruyor halâ dalların vestiyerinde. Böylece dağılınca, efendimiz, bu devletli kumpanya, Piramus da kaldı ortada anya manya. Derken, tesadüf bu ya, Ecem Sultan gözlerini açtı, etrafına alıcı gözüyle bi baktı. Görünce karşısında bir numaralı adayı, ossaat uzun kulak hazretlerine abayı yaktı.

BABARON — Aferin be sana! Umduğumdan da iyi becermişin bu işi. Atinalı ne oldu peki? Sürdün mü, emrettiğim üzre, aşk iksirini gözlerine?

CİN — Uykuda kıstırdım, efendim, o işi de becerdim. Kız da hemen oracıkta yatıyor zâten. Gözlerini açınca hışır, ilk onu görecek mecbur.

DİMİTRİ'yle HERMİYA girer.

BABARON — Sen şöyle kenara dur! İşte bu, dediğim hayın!

CİN — Kadın bu kadın ama, erkek o değil, sultânım.

DİMİTRİ — Anlamıyorum, niye bunca tekdir, bunca azar. Benim seni sevmekten başka ne günahım var?

HERMİYA — Azar ne, tekdir ne ki, gözlerini oymadığıma şükret sen! Söyle, hain, öldürdün, değil mi, İskender'imi, düşünde Hermiya'sı, mışır mışıl uyurken? Ellerini kana buladın madem, bir iyilik daha et, kurtar, kuzum, beni de onsuz yaşamanın cehenneminden!... Beni bu yaban dünyada nasıl koydun gittin, İskender? Nerde kaldı vardiğin sözler, ettiğin yeminler? Sen ki, ayrılmam senden, ayrılmam derdin, kutuplar yassılıp, yarılsa yarımkürreler, geçse de içlerinden serseri gezegenler! Canına kıymasaydılar senin, ayrılır mıydın sen yârinden?.. Sensin onun kanlısı, Dimitri, belli oluyor kançanağı gözlerinden.

DİMİTRİ — İçerim kan ağlıyor da o yüzden o gözle görüyorsun beni, besbelli. Lâkin benim canıma kasteden cânî ışıl ışıl duruyor karşımda, şu ölümsüz, şu herdemtaze Zühre yıldızı gibi.

HERMİYA — Neye yarar ışılmışım mışılmışım, İskender görmedikten sonra?.. Yaşıyor olsa bari! N'olursun onu bana getir, Dimitri.

DİMİTRİ — Tazılarımın önüne atarım leşini, daha iyi!

HERMİYA — Seni gidi köpek, seni gidi it!.. Tüh tüh tüh! İnsanda ne nezaket bırakıyor, ne âdâbı muaşeret!.. Ama böylece de aydınlandı bu cinayet! Sen de kendini hâlâ insandan sayıyorsan, kolay gelsin!.. N'olur söyle, ama kırk yılda bir doğru söyle, hatırım için! O uyanıkken olaydı, değil canına kıymet, cesaret edip gözünün içine bakabilir miydin? Onun için, diğ mi, onu uyurken öldürdün? Çok yiğitsin sen Dimitri, çok! Yeryüzünde sen gibi engerek yılanı bir tane daha yok!

DİMİTRİ — Boşuna esip savuruyorsun, kızım. İskender'i öldürmedim diyorum sana. Vallahi günahsızım. Hem onun öldüğünü nerden çıkarıyorsun?

HERMİYA — Ant veriyorum, bak, söyle, yaşıyor de kuzum!

DİMİTRİ — Peki'y, benim ne istifadem olacak bundan?

HERMİYA — İstifaden mi? Kurtulmak olacak elbet, senden artık nefret eden eski bir dostundan O ölmüş olsa da, olmasa da, göremeyeceksin beni bundan sonra!

Çıkar.

DİMİTRİ — Babaları üstündeyken böyle, hiç üstüne düşmeyeyim. Burda bir süre eğleşeyim. Hem böylelikle müflis uykudan alacağını koparamadığı için büsbütün kötüleyen keder, uyuşur da uykusuyla borcun hiç değilse bir kısmı için, açılır, biraz hafifler.

Yere uzanır, uyur.

BABARON — Ulan Babacan, bir çuval inciri bok ettin! İksiri yanlış adamın gözüne boca etmişin. Bak, ne fesaretler çıkacak bunun altından! Biz aşkın çarpuğunu düzeltelim derken, aşkın düzgün olanı çarpılacak.

CİN — Benim kusurum da büyük, sultânım, ama,

binlerce fırıldağın arasından sözünün eri biri çıkarsa, öp de başına ko!

BABARON — Koş şimdi, koruyu kıçın yanmış gibi dolaş! Ne yap, et, Atinalı Eleni'yi bul, arkadaş: Karasevdalı süzüm süzüm süzülmüştür ahlayıp vahlamaktan. Aşk bu, gönül hoşluğu değil, biçârede ne kan kalmıştır, ne can. Sen bilirsin işini, yap bir numara, kaptığın gibi getir aşkzedeyi buralara! Ben de boyayım da bu arada gözünü bu yeziltin, gözünü açtığında bulup belâsını karşısında, aklı başından gitsin!

CİN — Gittim bile, gittim, gittim. Ben, Fuzuli'nin yayından çıkmış berceste bir beyitim.

Çıkar.

BABARON

Aldım mı aldım bu tılsımlı çiçeği,
Eros'un okuyla morarmış menevşeyi.
İy'ettim mi ettim gözünün bebeğini!

Çiçeği DİMİTRİ'nin gözlerine bastırır.

Derken çıktı mı karşına gözünün bebeği,
Sızlasın, ama nasıl sızlasın burnunun direği!
Geldi bil has bahçene cennetalâ meleği!
Ondan iste, Lokman'ından, derdinin devâsını!
El süreceğine sen sür Eleni'nin sefasını!

CİN girer.

CİN

Geldim işte, çete başım,
Eleni'yle pişmiş aşım,
Yanısıra da bir teres,
O da benim yanlışım
Başlıyor şimdi cümbüş!
Ne deh şey insan denen bu çüş!

BABARON — Sen şöyle alargada dur! Onların gürültüsüne Dimitri dapduru olur.

CİN

Matrağa bak, matrağa!
İki enayi birden
Tav olacak bir kaltağa!

İSKENDER'le ELENİ girer.

İSKENDER — Seni hakir düşürmek için mi ben böyle diller döküyor muşum! Pekiy ama, gözlerimden inen bu yaşlar nenin nesi, nonoşum? Sana nasıl bir oyun oynuyormuşum ki, kendi okumla vurulmuş kedi kuşum?

ELENİ — Aferin, aferin! Sen meğer ne yüksek bir alçakmışın! Ağzından çıkan her söz, yalandan da öte, çıngıraklı bir yılan! Gerçek diye bişey gördün mü karşında, onun içine ille zehrini akıtacağan! Sen diğ miydin Hermiya'ya destanlar yakan? Nerde kaldı o İrem'le Bağistan?... Senin ettiğin yeminleri tartan kantar, kuş cehenneminde kuştüyü tartar!

İSKENDER — Hermiya'yla söz kesiştiğimizde, ben kendimde değildim, bilâder!

ELENİ — Anlaşıldı büyüklüğün senin İsa'dan öncede kalmış, Büyük, Büyük İskender!

İSKENDER — Ama biliyorsun ki, Dimitri senin değil, Hermiya'nın ordusunda aşka nefer.

ŞARKI — (Dimitri + Eleni - DÜET)

DİMİTRİ (uyanarak) — Ah, Eleniça, tanrıçam, ben seni kapıp Tanrı Dağı'na kaçam! Öyle berrak ki gözlerinin pınarı, ışıl ışıl bakışlarının yanında saray sofralarındaki billûrlar bile çamur. Nemene kirazdır ki onlar, dört mevsim sanki dört bahar, dudakların daim meyvaya durur! Toroş'un doruklarında doğudan estikçe rüzgâr, için için hârelenen akpak, o duru, o kız oğlan kız kar, sen elini kaldırınca havaya, kararır gözünde insanın, döner üçotuzunda bir kargaya.. Uzat da, Kraliçem, öpeyim hanımellerini ve öpüp öpüp mührü saadeti başıma götüreyim.

ELENİ — Allahtan bulun e mi! Kafa kafaya vermişsiniz iki küçük bey benimle dalga geçiyorsunuz, diğ mi? İnsanlıktan, efendilikten eser kalmamış olmalı ki sizde, gönül eğlemek için sırf, kırabiliyorsunuz böyle kalbimi! Anladık, sevmiyorsunuz, tiksiniyorsunuz benden, lâkin bunca tahkir niye iyi? Yaraşır mı erkek olan erkeğe, içinizden yere çalmak geçerken, kaşın şöyle güzel, gözün böyle güzel diye yemin-kasem, göklere çıkararak, rezil rüsvay etmek bir tazeyi? Hani ra-

kiptiniz, Hermiya'ya tâliptiniz! Şimdi de rakipsiniz ama, aşağılatmak için Eleni'yi. Bu yaptığınız doğrusu büyük marifet, çok mertçe bir hareket! Sen tut, hakaret üstüne hakaret, zavallı bir kızı gözyaşlarına garget! Eğlencelik niyetine, bir biçârenin sabrını tüketmekle, yüreğinin yağını eritmekle oluyor zaar asalet!

İSKENDER — Edepsizlik etme, Dimitri! Biliyorum, biliyorsun, Hermiya'yı nasıl sevdiğimi. Şuracıkta, bak, vazgeçiyorum hakkımdan, Hermiya sana helâl vede helâlin olsun! Sen de benim ölesiye sevdiğim, ölene dek seveceğim Eleni'yi bana bırak!

ELENİ — Leylâğın ömrü yine lâklâkla geçiyor, bak!

DİMİTRİ — Hermiya senin olsun, İskender, ananın sütü gibi ak! Ben onu sevdiysem bile bir zaman, çoktan küllenip gitti o aşk. Gönlümün gurbet elde konakladığı bir handı Hermiya; şükür, döndüm gayrı Eleniça'ya, döndüm sılaya.

İSKENDER — Köylülerin alayla gelmişlerdir seni karşılamaya!

DİMİTRİ — Alaya alma, İskender, havsalanın almadığı bir sevdayı! Karışmam sonra, pahalıya mal olur sana bu küstahlığın! Hem zâten geliyor işte, bak, buraya doğru kıymatlın!

HERMİYA girer.

HERMİYA — Gözün görevine son veren o umum müdür karanlık, yerine onun terfiyen işe alıyor kulağı. Göz açıkta çile doldururken, zavallıcık, yeni gözde arıyor, tarıyor ortalığı. Ben de seni bu kör karanlıkta bulabildiysem eğer, gözlerimin değil, kulaklarımın sâyesinde, İskender. Dargınım ama sana, nasıl öyle piç gibi beni bırakıp gittin pekiy?

İSKENDER — Aşk ferman edince, âşık neyleyi?

HERMİYA — Seni yamacımdan söküp alacak bir aşk demek ha? Güleyim bari!

İSKENDER — Ma'lesef var öyle bir aşk, han'fendi, deli divâne eden İskender'i! Tüm samanyollarıyla alev alev burçlara nisbet, geceyi semt semt tutuşturan bir ateş benim iki cihan güzeli Eleni'ye duyduğum muhabbet. Yine de sen tabanların yanmış gibi ne koşuyorsun peşimden? Anlama-

dın mı halâ senden nasıl nefret ettiğimi seni piç gibi ormanın ortasında bırakıp gidişimden?

HERMİYA — Tam zamanını buldun sen de şaka edecek!

ELENİ — Yaaa! Bu da onlardanmış demek! Anlaşıldı, bana karşı bu pis oyunu üçü birlik olup hazırlamışlar! Bilemedim, sen meğer ne nâdan, ne nobran, ne nankör kızmışın, Hermiya! İçin hiç sızlamadan beni tefe koyup çalmak için bu efendilerle kumpas kurdun, diğ mi? Hani canyoldaşı, dünya ahret kardeşiydik seninle! Nerde kaldı başbaşa, dizdize geçirdiğimiz saatler! Tez ayırdı bizi diye, o pür-telâş zamana ağız dolu ettiğimiz lânetler —lânet olsun!— unutuldu hep demek! Eleleydik bütün gün, elele, kolkola, aynı sırada otururduk okulda. Hatırlar mısın —nerden hatırlayacaksın!— elde iğne, önde gergef, aynı minder üstünde, pencereye karşı o şipşirin odamda, aynı ezgiyi mırıldanarak aynı makamda, aynı örneğe bakarak aynı anda, P nakkaşlar haltetmiş senin, benim yanımda, aynı çiçeği işlerdik sanki aynı aynada; öğür olmuş ellerimiz, seslerimiz, nefeslerimiz, nefislerimiz... Öyle büyüdük senlen, aynı dalda kızaran cânım kirazlardık ikiz, aynı sapta oluşan iki duttuk ya da biz, ayrı düşmüş görünsek de tek vücuttuk ikimiz... Aynı kalp, aynı nabız, aynı hız, şıpıtık terlikleriyle yanyana aynı düşe doğru yürüyen iki kız... Sen tut sonra —umurunda mı güzelim arkadaşlığımız! —elin adamlarıyla birleşip zavallı Eleni'yi yerden yere çal! Ne dostluğa sığar bu, ne hanım-kızlığımıza! Acısını ben çekiyorsam da sade, bu aynı zamanda cinsiyetimize de sürülmüş bir leke!

HERMİYA — Nasıl böyle konuşabiliyorsun, kardeşim, nasıl? Ben seni hor görmüyorum, sen beni hor görüyorsun asıl.

ELENİ — İskender'i sen takmadın mı peşime, matrak olsun diye; kaşıma, gözüme sözde övgüler düzmeye? Sen yollamadın mı başıma daha demin beni başından defeden Dimitri'yi, gökselsin, tanrısalsın, düşselsin diye, selleyip sallamak için bencileyin biçâreyi? Hanidir suratına dönüp bakmadığı bir kızı neden şimdi durup durduğu yer-

de pohpohlasın pekiy? Hem sana daha demin yanıp tutuşan İskender Bey'in senin aşkını böyle hiçyoktan tepmesi niye iyi? Bütün bunlar hep senin rızanla, belki de senin tertibin, diğ mi? N'apayım, senin gibi açık değilse kısmetim, erkekler pervâne olmuyorsa etrafımda, sevdiğim beni sevmiyorsa, ne günahım var benim bunda? Eziyet değil, merhamet gerek tanrının böyle talihsiz kuluna!

HERMİYA — Ne dediğini anlıyorsam, arap olayım!

ELENİ — Anlamıyormuş dediğimi! Bak, bak yüzüme melûl mahzun bak, hayın! sırtımı dönünce de ben, dilini çıkar! Hadi, hadi, göz etsenize birbirinize, böyle çıkar tadı bunun! Aferin size, aferin, oynadığınız doğrusu kitaplara yazılası bir oyun! Sizde şuncacık insaf, merhamet, edep, terbiye olsa, beni âlet etmezdiniz bu maskaralığa! Yine de hoşçakalın, sağolun! Benim de azçok hakettiğim bu zulün karasını paklasa paklasa ölüm paklar ya da sürgün!

İSKENDER — Dur, gitme, nazlım, n'olur, dinle beni, hayatım, aşkım, bitânem, Eleni!

ELENİ — Hâlâ mı sürdürüyorsun bu oyunu?

HERMİYA — Tatlım, bu kadar da horlama onu!

DİMİTRİ — Hermiya'nın ricası yapmacıklığına yapmacık, ama benim yumruğum sahici yumruk!

İSKENDER — Ne onun yarımağızlı ricası, ne de senin farfaran, hiçbirşey döndüremez beni aşk meydanından! Bakma onların dediğine, ölümüne seviyorum seni, Eleni. Uğruna feda başım için ant olsun ki, yüzünü kara çıkaracağım benim için Eleni'yi sevmiyor diyenleri!

DİMİTRİ — Ne haddine onun seni benim kadar sevmek!

İSKENDER —İspatı kolay, lâf ebeliği edeceğine kılıcını çek!

DİMİTRİ — Hadisene!

HERMİYA — Ne oluyor, kuzum, İskender, bu ne demek?

İSKENDER — Bas git burdan, Habeşi kaltak!

HERMİYA — Gitme, İskender, gitme! Gidersen, canına kıyacak!

DİMİTRİ — Kurtardın ya kendini, niye gelmiyorsun halâ üstüme? Sıkmıyor, diğ mi, ötlek!

İSKENDER — Bırak beni, yırtıcı köçek, ısırgan otu, kancık köpek! Kaptığım gibi şimdi sırtımdan, yere çalacağım seni, engerek!

HERMİYA — Bu ne kabalık, İskender? Bu ne değişiklik sende? Yoksa sevmiyor musun beni artık?

İSKENDER — Senin neyini sevecekmişim, bre tatarcık? Bırak beni, defol git başımdan bre hintyağı, bre müshil ilâcı!

HERMİYA — Şaka yapıyorsun, diğ mi, sevgilim? Sevgilim, sevgilim, başımın tacı?...

ELENİ — O da oyun ediyor, sen de! Bu bir değil, iki değil, kaçınca!

İSKENDER — Senler, Dimitri, sözüm söz, besamız besa!

DİMİTRİ — Yazılı bir senet olsa elimde hadi neyse, inanayım ama. Pek bir pamuk ipliğiyle bağlısın, baksana!

İSKENDER — N'aapayım yâni? Vurayım, kırayım, dövüp öldüreyim mi? Ne kadar nefret etsem de yine elim varmıyor ona zulmetmeye.

HERMİYA — Nefret ediyorum diyorsun, bana bundan büyük zulüm mü olur? Nefret, ama niye? Ben ne kusur işlemiş olabilirim ki, yarabbi, yağmaya gitti onca sevgi? Yoksa sen benim sevgilim İskender, ben de senin sevgili Hermiya'n değil miyim? Dünya güzeli sayılmasam da, halâ yüzüne bakılacak kadar güzelim. Yattığımızda ölüyordun aşkımdan, kalktığımda kalkıp gitmiştin yanımdan. Bilmiyorum, ne olup bitti. Yoksa, yoksa —dilim varmıyor söylemeye, tanrım— beni o bütünlük mü bırakıp gitti?

İSKENDER — Ha şunu bileydin! Bileydin de, peşimden beyhude sürtmeyaydin! Bu iş bitti, umudunu kes benden! Ağız etmiyorum, kesenkes söylüyorum, bak, Hermiya'nım: İkrah ettim senden, ben gayrı Eleni'ye âşığım.

HERMİYA — Seni madrabaz, oyunbaz, düzenbaz, seni bahar-karası, sevda hırsızı! Çaldın, diğ mi, sevdiceğimin kalbini sine-sinsi yanımıza sokulup geceyarısı?

ELENİ — Tebrik ederim! Ben görmeyeli, maşallah ne edep, ne terbiye kalmış sende! Ardamarın çatlamış senin, şekerim. Damarıma basıp beni de kendine benzetmek galiba niyetin. Seni gidi şunun bunun maşası, seni gidi piyasa kuklası!

HERMİYA — Panayır kuklası mı? O da nerden çıktı?) Haaa! Bak, bak, haspam, boyumun kısalığına taş atıyor bi de! Kendi boyu uzun ya! Göklere erdi, diğ mi, başın! Ve gözünün üstünde kaşın... tek sende var bu dünyada sanki! Hem bilmez miyim ben malımı, dev aynasında görüp endâmımı, dev aynasında gösterip boyunu posunu, ayarttın, domuz, sevgilim olacak vefasız zendostu! Benim bücürlüğümü, cüceliğimi kafasına kak kaka, onun gözünde büyüdün, bu boya geldin, diğ mi, boyu devrilesi karı! Yüzüme de söyle, yerden bitmesin, cücesin de! Söylesene hadi, seni alacalı fasulye sırığı! O kadar uzunboylu değil ama; ne sen o kadar yükseksin, ne ben o kadar alçağım. Gör, bak, sen, şimdi atladığın gibi üstüne, tırnaklarımla nasıl gözlerini oyacağım!

ELENİ — Mâlum, beni adam yerine koymuyorsunuz ama, beyler, yalvarıyorum, insâniyet nâmına beni koruyun, n'olur! Bakmayın iri kıyım olduğuma, kıyamam börtü böceğe bile, oldum bittim yufka yürekliyimdir, iyi huyluyumdur. Gelemem hiç kavgaya, gürültüye. Onun için aldanmayın görünüşe, Hermiya ufak tefek diye. Liyme liyme eder beni, alimallah!

HERMİYA — Bak, bak şıllığa, ufak tefek dedi yine!

ELENİ — Ne yaptım ki sana, Hermiya, niye saldırıyorsun bana böyle? Seni sevdim, kardeş bildim kendimi bildim bileli. Sözünden çıkmadım, üzmedim, incitmedim seni birgün bile. Sade —o da Dimitri'ye aşkımdan— bu koruya kaçacağınızı söyledim. Dimitri de izledi sizi, koştum ben de onun ardından; başka şey için değil ama, yine o onulmaz aşkımdan. Lâkin bu insafsız kovdu beni yanından; hakaretler, tehditler etti, döverim, gebertirim seni dedi. Ben de işte şimdi, bırakırsanız rahat, döneceğim Atina'ya burdan, ettiğim çılgınlığa bin pişman. Söz veriyorum hem de, koşmayacağım birdaha ardınızdan. Bırakın, n'olur,

gideyim! Görüyorsunuz ben budalanın, kaçığın biriyim....

HERMİYA — Ne duruyorsun, gitsene! Sanki tutan var seni!

ELENİ —Var ya. Delice bir tutku burda tutan beni.

HERMİYA — Anlıyalım, kime tutku? İskender'e mi?

ELENİ — Dimitri'ye elbet, Dimitri'ye.

İSKENDER — Merak etme, Eleni, ben varken burda, cesaret edemez o sana el sürmeye!

DİMİTRİ — Sürsün de göreyim, bakayım! İskender Bey de aslında ondan yana ya, varsın, olsun!

ELENİ — Ahh! bilmezsiniz siz onu! Kafası kızdı mı bikez, gözü hiçbişey görmez. Okulda elaman derdi ondan herkes. Bakmayın, küçümen filan ama ,dişi kaplan gibidir valişi.

HERMİYA — Küçümenliğimden dem vuruyor, bak, yine, saat kulesinin küçük kardeşi! Sizden yüz buluyor diye böyle veriştiriyor bana. Yoksa bilir nasıl yere sereceğim leşini!

İSKENDER — Defol buradan, yer cücesi, yer meşesi, yer elması, yer sıçanı, yer eşeği! Bas git burdan beberuhi!

DİMİTRİ — İltifatlarınızı hakir gören bir hanıma bu ne işgüzârlık, üstat! Yalnız, söyleyim sana, aklın varsa, bırak Eleni'yi rahat. Değil şimdi gibi böyle hâmilik taslamak, nutuk atmak, adını eskaza ağzına alırsan, yancağızına sokulmaya kalkarsan, yan gözle bile bakmaya davranırsan, yok mu ya, sûyemde zehir olur sana bu hayat!

İSKENDER — Yine bu bücür belime sarılacak diye umuyorsan, yandın bu sefer, ahbap! Eleni kimin helâli diye halâ sual ediyorsan, hazır kılıcımın ucunda cevap! Hadi, yürü, düş bakayım önüme!

DİMİTRİ — Önüne mi düşecekmişim? Ha ha! Görürsün şimdi kimin önüne düşecek kimin perçemi!

İSKENDER'le DİMİTRİ çıkar.

HERMİYA — Senin yüzünden hep, küçük hanım, bütün bu hırgür. Yaptın, yakıştırdın, geri geri kaçıyorsun şimdi de!

ELENİ — Sana güven olmaz ki, neme lâzım, başıma birşey indirirsin, yüzümü, gözümü tırmalarsın. Sen eline çabuksan saçım, başım yolmaya, ayağına çabuğum ben de kaçıp senden kurtulmaya.

Çıkar.

HERMİYA — İnsanların ileri gelen hareketlerini yorumlamak da son derece yorucu bir iş ya!

Çıkar.

BABARON — Dalgacılığın yüzünden bunlar, halâ da yanlış yapıyorsun, yahut da mahsustan, domuzluğundan sapaya sapıyorsun.

CİN — İnanın, tayflar serdarı sultânım, yapmacıktan değil, sahiden ama, görünüşe aldandım. Afsunlayacağımız oğlanı kılığından tanıyacaksın dediniz a, ben de öbürünün üstündeki Atina giysilerine kanıp çiçeği onun gözüne bandım. O da bu da Atinalı olduğuna göre, maksat hasıl olur sandım. Hem sonra, ne yalan söyleyim, bu marazdan e biraz da hoşlandım. Hiçyoktan bize bir eğlence çıktı, diğ mi, sultânım?

BABARON — Paskallığı bırak! Baksana kapışacak yer arıyor iki âşık. Hadi fırla, Bican, öyle bir koyult ki geceyi, karanlıktan çocuklar gibi korkar olsun karanlık! Ortalığı ığıl ığıl sisler bürüsün, gayyâ kuyusuna dönsün gökkubbe. Sapır sapır dökülsün yıldızlar dibe! Derken, öyle bir tepe sersemi et ki bu iki belâlı rakibi, toslaşmadan birbirleriyle, dolansınlar izbelerde deli danalar gibi! Kâh İskender'in ağzıyla Dimitri'nin ağzına, kâh Dimitri'nin ağzıyla İskender'in ağzına veryansın et; çileden çıkarınca da kerataları, birini bir yana, birini bir yana defet! Çat burda, çat orda, meydan okuya okuya, aralarında mekik doku; koştura koştura iflâhlarını kes, canlarına oku; tüneyene dek ense köklerine kanatları kurşun bir puhu kuşu gibi uyku! O zaman işte, İskender'in gözbebeklerine bastır bu otu, bastır ki gözlerinden silinsin cümle gaflet, ve suya ersin ayakları, ayağına kendi ayağıyla gelince kısmet! Uyandılar mı da gaflet uykusun-

dan nihayet, kötü bir düş görmüşüz desinler, karabasanmış meğer o deminki rezalet! Ondan sonra da koklaşa koklaşa, güle oynaya Atina'ya avdet! Ve başlasın böylece ilk menzili ölüme dek bitmeyecek bir seyahat!.. Sen koyarken bu işleri yoluna, giderim ben de bizimkinin yanına sahip çıkmak için Hintli oğlana. Müzüm he derse. ki der, silerim hemen gözlerinden o ucubenin uzun kulaklarını ve kulaklarından da onun anırışını. Böylece kurtarmış oluruz dünya barışını.

CİN

Bir o yana, bir bu yana,
Sür onları yabana!
Cin demişler adıma,
Benden kaçan kaçana.

Ne demezsin, geliyor enayinin biri ayağıma!

İSKENDER girer.

İSKENDER — Nereye savuştun, kahraman Dimitri? Sesin çıkmıyor, dilin mi tutuldu yoksa korkudan?

CİN — Burdayım, melûn! Yalın kılıç seni bekliyorum. Çık ortaya sıkıysan!

İSKENDER — Görürsün şimdi, hayvanoğluhayvan!

CİN — Burası dar. Gel, bakayım, sen ardımdan!

Sesi izliyerek İSKENDER çıkar, DİMİTRİ girer.

DİMİTRİ — İskender! Ses versene hain! Meydanı boş buldun, efeleniyordun, diğ mi, demin? Seni kancık köpek, seni ötlek, seni yalancı pehlivan! Hangi deliğe girdin, hangi çalının dibine sindin 'lan?

CİN — Hadi ordan, kaltaban! Bilmez miyim ben senin kaç paralık adam olduğunu! Sen şöyle delikanlıyım, böyle delikanlıyım diye aslan burcuna caka satar, sonra da hasmın çıktı mı karşına, osuruk ağacının altına yatar, küçük dilini yutarsın. Gidi mektep kaçağı, bre yumurcak, gelsene hadi! Yuf olsun sana kılıç çekene! Sana kızılcık sopasıyla bitemiz dayak lâzım, dayak!

DİMİTRİ — Vay, sen orda mıydın, adına kurban olduğum, alçak!

CİN — Hele gel peşimden sen, göstereyim sana dünya kaç bucak!

Çıkarlar, İSKENDER girer.

İSKENDER — Hem önüm sıra koşturuyor, hem de bırakmıyor mangalda kül; gel dediği yere gittim miydi de, herifi koydunsa bul! Ne kadar zorladıysam da kendimi, nafile; öyle hızlı kaçıyor ki hergele! Düştük sonunda bu göz gözü görmez yere. Uzanayım da dinleneyim bari. Hayırlısıyla bi sabah olsa! (uzanır yere.) Hava daha ağarmaya başlar başlamaz, belimdeki bu ağrının hesabını sorarım ben o deyyusa!

Uyuya kalır, CİN'le DİMİTRİ girer.

CİN — Hah hah hah haa! Amma da kaçıyor ha!

DİMİTRİ — Ben mi kaçıyormuşum! Tüh sana be! Bir saattir önümden ada tavşanı gibi seyirten sen değil miydin? Babalanıyor şimdi bi de! Değil er meydanında benimle döğüşecek, karşıma geçip gözümün içine bakacak yürek var mı sende acaba? Söyle, nerdesin gine, nerde!

CİN — Burdayım, gel hadi!

DİMİTRİ — Yoo, dostum, bu kör karanlıkta kır koşusuna benden paydos! Saf buldu bu beni, deminden beri matrak geçiyor domuz! Ama ben seni gündüz gözüyle bi yakalarsam, bak, nasıl fitil fitil getireceğim burnundan! Şimdi böyle bir-yetmiş uzanıyorsam bu teneşir benzeri yere, öldüğümden değil, ölesiye yorulduğumdan. Ama yarından tezi yok, dünyaya geldiğine pişman olacaksın, pişman!

Yatar, uyur, ELENİ girer.

ELENİ — Bıktım, usandım senden, uzun ettin, ey gece! Bırak da biraz, kuzum, gariplere gün doğsun! Gündüz gözüyle kente yollanayım sessizce. Çok çektim ,çok; o hayırsız dostlarım sağolsun!. Ah uyku, her derde devâ derler senin için, kurtar, n'olur, beni de meclisimden kendimin!

Yatar uyur.

CİN

Etti mi üç! Dördüncüsü güç.
Üç bir daha, elde var hiç.

Bu varan var ya, bu varan dört,
Hali perperişan bir avrat.
Ah Küpidon, donsuz oğlan,
Ne istersin bu kızlardan?

Hermiya girer.

HERMİYA — Yarabbi, nasıl sıkıldım, nasıl bunaldım; çiğlere belendim, çalılara dolandım. Halim kalmadı şurdan şuraya kımıldayacak, sözüm geçmez oldu bacaklarıma. Yatsana diyor şeytan, işte yorgan, işte yatak!.. İskender'i sağ sâlim görecek miyim, bakalım, yarına?

Yatar, uyur.

CİN

Yatak kuyu,
Derin uyu!
Kaçkına kaç
Aç bi-ilâç,
Gözünü aç, işte ilâç!

Olu İSKENDER'in gözüne bastırır.

Uyanınca,
Anca kanca,
Eski yârim,
Karın yarın,
Aç gözünü, bul karşında!
Murada er genç yaşında!
Açıldı mı körün gözü,
Doğrulansın atasözü:
Neyse niyet
Odur kısmet.
Bu kız bu kızana kısmet.

Çıkar

SAHNE II

Aynı yer.

DİMİTRİ, İSKENDER, ELENİ, HERMİYA uykuda. MÜZEYYEN, ÖREKE ve MÜRDÜMÜK, ÖRÜMCEK, HARDAL maiyetleki öbür perilerle girerler. BABARON yine görünmezdedir.

MÜZEYYEN

Hadi uzan şuraya, şu çiçekten yatağa,
Mis gülüyle bezeyim ipek şakaklarını,
Cennetalâda gibi böyle kucak kucağa,
Isırayım o senin uzun kulaklarını.

ÖREKE — Nerde bizim Mürdümük?

MÜRDÜMÜK — Bu-bu-burdayım sa-sa-sayın düdü-düdük.

ÖREKE — Başımı kaşısana, öhö-öhö-öhö-dük!.. Peki ama, göğe mi ağdı o örümcek denen ağlı ağa?

ÖRÜMCEK — Hazırım huzurda.

ÖREKE — Bir zahmet, ağlarını topla da, sağdıcım, uzanıver yandaki çalılığa! Bana şânıma uygun, şöyle al sağrılı bir eşek arısı avla, bal torbasını da arakla! Yalnız, getirirken sakarlık etme, torbayı patlatma sakın, yüzüne, gözüne bulaştırma balı! Lâzım bana. Başka ne yapayım bu kadar kılla? Ya ot tutunacaksın, yada ağda!.. Nerdesin bre hardal tohumu?

HARDAL — Buyruğunuza aladım, efendim, acılı ruhumu.

ÖREKE — Ruhunu geç, yumruğunu ver bana, çentikli yumruğunu! Hatır hatır kaşınıyor dört bir yanım, dostumuz Mürdümük'e yardım et biraz! Perükârı da çağırtsam, fena olmayacak galiba. kıl bürüdü yüzümü. Eşek sıpasına döndüm, yahu! Kaşınmadan olamıyorum.

MÜZEYYEN — Çalgı ne isterdin çalınsın, aşkım?

ÖREKE — Çalınsın çan misâli ne varsa çangul çungul! Övünmek gibi olmasın ama, müzikaya pek yatkındır kulağım.

MÜZEYYEN — Ne ikram edeyim sana, yârim? Kuş sütü mü, yoksa havyar mı istersin?

ÖREKE — E, şöyle dolusundan bir torba yem olsa, yok mu! Yulafa da hayır demem doğrusu. Ama yoktur saman gibisi. Boşuna dememişler samanlık seyran.

MÜZEYYEN — Gözüpek bir perim var benim, söyleyim de içbadem getirsin sana sincabın debboyundan...

ÖREKE — Bir avuç nohut olsa daha iyi ya... Birden bir sakalet çöktü üstüme. Kuzum, söyleyiver seninkilere de, telef olsunlar başımdan, biraz kestireceğim şurda. Zâten ne elimi, ne belimi kaldıracak halim var, iliklerim boşaldı zaar!

MÜZEYYEN — Sen uyu, ben de sana sarmaş-dolaş olayım. Hadi, siz de çocuklar, burdan toz olun, bakayım! (**Periler çıkar**) Acem lâleleri nasıl sarılırsa karaağaçın gövdesine, ben de sana öyle sarılacağım. Bilemezsin, ah, ahh, bitiyorum, kahroluyorum, mahfoluyorum sana, kocacığım!

Uyurlar, CİN girer.

BABARON (ilerleyerek) — Gel, gel, Bican, herzaman bulunmaz böyle manzara! Ne yalan söyleyim, ahbap, ama, içim acımıyor da değil bu tutkun hatuna. Daha demin korunun alt başında dikildim karşısına; verdim, veriştirdim, sen o gudubet, o ufunet herifi ne demeye böyle el üstünde tutar, başına çıkartırsın diye.

Zılgıtı verdikçe ben, kusuruma bakma diye yalvar yakar Müzeyyen; sonunda vereceksin bana nişâneli oğlanı diye dayattım; al senin olsun demez mi! Vay anasına! Perilerine emretti, götürdüler parlağı Peristan'daki enderûnuma. Madem böylece attık çantaya kınalı kekliği, kurtarayım gayri diyorum gözbağından Ece'yi. Sen de git, Cingöz, çıkar Atinalı eşşoğlunun kafasından afsunlu pöstekiyi! Öbürleriyle birlikte uyanınca da bu gece olup bitenleri yorsun korkulu bir rü-

yaya, ve cumbur cemaat, güle oynaya dönsünler Atina'ya. İlkin şu bizim Perihan'ı bi azâdedelim de...

Özlemince olsun özün,
Özlemince görsün gözün!
Altı şehvet alacası,
Üstü bekâret koncası,
Böyle bunun bulacası.

Hadi, Müzeyyen, tatlı ecem, uyan bu hâbı gafletten!

MÜZEYYEN — Sen miydin, Babaron! Bilsen, ne hayaller, ne hayaller gördüm, nonoşum! Düşün, düşün, ben güya bir eşeğe tutulmuşum!

BABARON — Na işte orda yatıyor libidoşun!

MÜZEYYEN — Nedir bu benim başıma gelen? Şimdi bakıyorum da o sakil suratına onun, nasıl nefret ediyorum, tarif edemem.

BABARON — Susalım bir eyyam! Bican, çıkar şu kafalığı o kalın kafasından!.. Müzeyyen, söyle de başlasın musiki! Beşinin de beş duyusunu öyle uyuştur ki, çöksün uyluklarına ölümden ağır bir uyku!

MÜZEYYEN — Çalsın sazlar, çalsın ki, uyusun oğlanlar, kızlar!

Musiki pesten.

CİN (eşek kafalığını çıkararak) — Sen de uyandığında, kendi patlak gözünle bak dünyaya!

BABARON — Çalın çalgılar, haydaa! (Musiki) Gel, Ecem! Elin elimde, kolun kolumda! Âşıkların yattığı yer yerinden oynasın, topuklarımız yere vurduğunda! (Raksederler.) Yeniden çimlendi madem gönüllerimizde sevda, yarın gece yarısı, anımız şanımızla raksedelim Dük'ün sarayında, öbür âşık ve sâdık çiftlerle orada eriyor ya Tezeus İpolita'yla murada; onlara bizden düğün armağanı olsun bu raks da; güle oynaya yaşasınlar çocukları çocuklarıyla bir arada! Öpüşürler.)

CİN

Lütfen, sultânım, bırakın cümbüşü,
Ötmeğe başladı günaydın kuşu!

BABARON
Vakittir, usul usul biz de gidelim, ecem,
Sırra kadem basarken bu kademsiz gece.
Evvel allah devrederiz gökkubbeyi şıpınişi;
Ardımızdan nal toplasın o dolunay ibişi!
MÜZEYYEN
Gidelim, yârim, ama, anlat bana firarda
Nasıl oldu da, kuzum, hiçyoktan buralarda
Elin fânileriyle böyle koyun koyuna
Yerde uyuya kaldın, nasıl geldim oyuna?

BABARON, MÜZEYYEN, CİN çıkar. Boru sesleri gelir. TEZEUS, İPOLİTA, EGE ile maiyeti içeri girerler.

TEZEUS — Biriniz gidip avcıbaşını avlasın! Âyinimiz bittiğine göre çoktan ve sabahın öncüleri sökün ettiğine göre ufuktan, tazılarımın ahengini dinleyecek şimdi sevgilim. Hayvanları batı düzlüğüne salıverelim! Hadisenize, yahu, bulun şu avcabışayı! (Hasekinin biri çıkar.) Biz de mürur edip, dağın tepesine, kraliçem, tazıların korulardan yankılanan korosuna, zağarların o düzenli curcunasına kulak verelim!

İPOLİTA — Bir tarihte Girit'te Herkül'le, Kadmus'la birlikte ayı avına çıkmıştık Sparta zağarlarıyla. Duymadım ömrümde bidaha öyle yaman bir çığlık. Korular değil sade, dağ taş ayağa kalktı, uluyordu sanki sular, uluyordu gökyüzü! İşitmedim ben ömrümde böyle ahenkli velvele, böyle hoş gökgürültüsü.

TEZEUS — Benimkiler de Sparta soylu, dudağı sarkık, donu kumlu. Öyle eğik ki başları öne, çiğleri süpürür kocaman kulakları: Tesalya boğaları gibi torba gerdanlı, çarpık bacaklı. İz sürmede belki biraz yavaş ama, ne marifetli hançeredir ki onlarda, böylesi uyum zor bulunur çanlarda; fasıl fasıl adetâ, iç içe, perde perde. Böyle cins ses, ister boruyla olsun, ister sürüyle, duyulmamış ne Tesalya'da, ne Sparta'da, ne de Girit'te. Sen kendin karar ver, dinle de şimdi. Aa! Durun, Durun! Ne arıyor burda bu peri kızları?

EGE — O benim kızım, haşmetlim, şurda uyuyor ya hani! Öbürü Koca Nadar'ın kızı Eleni. Şunlan şu da Dimitri'yle İskender. Garip şey, bunlar nasıl böyle bararaya gelmişler?

TEZEUS — Belli, erkenden kalkıp, Mayıs bayramını kutlamağa gelmişler buraya. Kimbilir belki de düğünümüzün arifesinde mutluluğumuz için duaya... Haa, şimdi aklıma geldi, yahu Ege, bugündü, diğ mi, son kararını verecekti Hermiya?

EGE — Öyle ya.

TEZEUS — Git, söyle avcılara, fayrabedip boruları, kaldırsınlar şunları ayağa!

İçeriden boru sesleriyle nâralar.
DİMİTRİ, İSKENDER, HERMİYA, ELENİ uyanıp doğrulurlar.

Günaydın, arkadaşlar! Aziz Valantin günü geçti, muhabbet kuşları eş seçti; demek sıra yırtıcı kuşlara geldi şimdi!

İSKENDER — Anlamadım, efendim!

TEZEUS — Kalkın hele hep birden, şöyle yakına gelin! Yanılmıyorsam, rakiptiniz ikiniz, hasımdınız birbirinize dün; benden habersiz dünyada yoksa barış mı ilân edildi bugün? Nefretiler böyle pür muhabbet, ne hıyanet korkusu, ne husumet ,ne haset; yatsınlar böyle kuzu sarması, hayret!

İSKENDER — Sultânım, bağışlayın şaşkınlığım! Bakın, halâ yarı uyur, yarı uyanığım. Ama aslında buraya nasıl geldiğimi biliyorsam, dünyanın en aşağı yaratığıyım! Ama düşünüyor, taşınıyorum —size yalan söyleyecek değilim ya— bakıyorum, Hermiya'yla geldik galiba buraya. Karar verdikti, sanırım, Atina'dan kaçmaya bütün amacımız, Atina yasasının geçmediği tehlikesiz, masûn bir yer...

EGE — Yeter, yeter! Anlaşıldı, diğ mi, imparatorum? Adalet, adalet istiyorum! Bu ifritin başına satır gibi inmeli kaanun! Kaçacaklardı, kaçacaklardı, anlıyor musun, Dimitri? Sen karından olacaktın, ben de kızımdan. Senin ırzın gidecekti güme yâni, benim de rızam.

DİMİTRİ — Müsaade ederseniz, vezîri âzam! Eleniça haber verdiydi bendenize bunların kaçacaklarından, bu koruda buluşup yurt dışına çıkacaklarmış filan... Ben de o hızla koştum deli divâne. Eleniça da kulunuza tutkunluğundan

düşmüş peşime. Ama, devletlim, hangi kuvvetse o kuvvet —var ki herhalde böyle bir kudret— Hermiya'ya olan aşkım güneş vurmuş kar gibi eridi, gitti; çocukkenki ayıldığım, bayıldığım incik-boncuklar gibi, hatırlamıyorum artık niye hizmetti? Varsa şimdi bana ait bir haslet, bir saadet, bir servet, Eleni'nin toprağından başlıyor bu memleket. Onunla beşik kertmesiydik biz, Hermiya'yı daha görmeden önce hayatta; beşikten düşmüşe döndüm olmalı ki, küstümdü kendi vatanıma; neden sonra dönünce ona, yeniden döndüm hayata. Eleni gayrı benim varım yoğum, o varsa varım, yoksa yoğum.

TEZEUS — Ah, âşıklar, ah, ne güzel bulmuşsunuz birbirinizi! İsterseniz, kapayalım şimdilik bu bet bahsi. Kusura bakma sen de, Ege, bu seferlik olmaz diyeceğiz senin dileğe. Bu çiftler çünki mabette, bizimle birlikte, tanrının inâyetiyle girecekler gerdeğe. Sabah saati de epiy ilerlediğine göre, ne dersiniz, vazgeçelim, diğ mi, bu av işinden? Işıyalım Atina'ya biz de gün ışığının peşinden! Üç sevgili çift bu, avborusu değil, düğün dernek, başkentin cümle kapısından dünya evine girecek! Gel, İpolita'm, biz önden gidek!

TEZEUS, İPOLİTA, EGE maiyetleriyle çıkarlar.

DİMİTRİ — Uzaklaştıkça bulutlara dönüşen dağlar gibi, küçüle küçüle kayboldu, diğ mi, içinden geçtiğimiz o dağ gibi olaylar?

HERMİYA — Gözlerim mi kaydı yuvasından, şehlâ mı oldum yoksa? Çift görüyorum dünyayı, çiftleştim sanki dünyayla.

ELENİ — Öyle, kardeş, öyle. Dimitri'yi eskaza, bir elmas gibi yolda bulmuş oldum meselâ; sahiden benim mi, değil mi, bilmiyorum halâ.

DİMİTRİ — Sahi, emin misiniz, gerçekten uyandık mı biz? Bana yine de uykudaymışız, düş görüyormuşuz gibi geliyor. Ne dersiniz? Dük buraya geldi, bize de gelin dedi, diğ mi?

HERMİYA — E, babam da burdaydı ya.

ELENİ — İpolita da vardı.

İSKENDER — Dük ardımdan gelin dedi, bizi tapınağa çağardı.

DİMİTRİ — Öyleyse resmen uyanığız, canım. Hadi, çocuklar, gidelim hadi! Yolda da anlatalım birbirimize, düşlerimizde ne olup bitti.

Çıkarlar, ÖREKE uyanır.

ÖREKE — Verin tüyoyu, yolayım tüyünüzü! Bu merkep yarışında «Benim ateş yeleli, küheylan Perimuzum,» diye girecektim, diğ mi, sahneynen ve ıstarta? Hey be, heeey! Vre Petraki, ahk Yani, mavra Mivrides, nerdesiniz köftehorlar? Terkettiniz, terkettiniz beni kendi terkemde finişe! Katır karıyla biz çifte bahis oynarken, ne ganyan kaldı, ne pılase! Etmişim ben böyle beş karış yarışın içine! Kapılmışım ki, yau, öyle olmadık bir düşe; sorsan meçhule nasılım bir düş diye, adam bodosloma düşecek dişin dişine! Anlatırsa, o biçim, bu biçim değil, kendi biçiminden beter bir eşşeoğlueşşeyim! Nasıl söyleyim vre, diyemem ki ben şöyle bişeyim! İnsan kısmı zurnadan peşrev bir ney, cazgırlar çalıyor onu. neyleyim! Bu düş var ya, bu düşman, benim dibini boyladığım ve anaamın anasını ağlatan görüş; ne el tatmış, ne göz duymuş, ne kul kokmuş, ne bur değmiş, ne dil görmüş; anlatana deh, anlatmayana çüşş!.. Yarı dostum, yarı postum, Petraki, benden kapıp kaçacağına, öyle bir koşma yaz ki Niko'cuğuna! «Öreke»nin Koşması» de üstelik adına! Dinleyenlerin tümü, «Ananın örekesi!» deyip, giydirsin anana, avradına! Belki de bizim oyunun sonunda, Dükümüzün karşısında türküler de bunu, bitemiz düdükler topumuzu!

Çıkar.

SAHNE III

Atina TESTERE'nin evi.
TESTERE, KÖRÜK, TENEKE, YÜKSÜK girerler.

TESTERE — Haber saldınız mı Oreke'nin evine? Gelmemiş mi daha?

YÜKSÜK — Ne gören var, ne duyan. Kırklara karıştı kırkayak.

KÖRÜK — O gelmedi mi, yattı demek bu oyun. Onsuz yürümez ki bu iş.

TESTERE — Doğrusun. Koskoca Atina'da Piremuz'u becerecek bi bizim Niko var. Vardı diyeceğiz, ortadan yok olduğuna göre, zaar.

KÖRÜK — Hem de Atina'nın en kıyak zanaatçısıydı köpeoğlu.

TESTERE — Pek tatlı adamdı hem de haa! Ne kadife sesti o be! Kazsolistlerde bilem bulunmaz öylesi.

KÖRÜK — Kaz değil, assolist diyeceksin, ağbey! Gerçi onlar da kazdır azbiraz.

MENGENE girer.

MENGENE — Ustalar, Dük mabetten çıktı, köşeyi döndü, geliyor! Yeni evlenmiş iki mi, üç mü çift var yedeğinde; gelinler gebe, güveyler gebeş. Şu bizim oyun dalgasını haka başa getirdik mi, işimiz iş, biz de köşeyi döndük demektir.

TESTERE — Ah, Niko, ah, benim kısmetsiz kardeşim! Tam da devlet kuşu pisleyecekken böyle başına... Ayda hiçdeğilse on paradan kotarmıştın, valla, dünyalığını. Piremuz'daki üstün başarından, on paralık bir maaş bağlardı Dük sana garanti. Azkeri ücret falan değil, tam tamamına on para bu, ye ye bitmez. Dük nekeslik edip yedi sekiz paradan kapı açarsa da, aşağı kurtar-

maz deyip açardın sen de ağzını, dininc, imanına...

ÖREKE girer.

ÖREKE — Nerde bizim palikaryalar? Nereye kayboldu o canına yandığımın can çocuklar?

TESTERE — Örekee! Hey be, gözümüz aydın! Sağ tarafından kalkmış bu sabah allah baba.

ÖREKE — Üstatlar, anlatacaklarım var size. Sormayacaksınız ama, ne anlatacaksın diye! Doğru söylesem olmaz, Atina raconuna sığmaz. Anlattım mı çünki, olduğu gibi anlatacağım ki, bişeye benzesin.

TESTERE — Anlat öyleyse vre!

ÖREKE — Yoo, ser veririm, sır vermem. Kafayı demin fena kaptırdık zâten... Bak, o kadarını söyleyim, Dük Hazretleri taamlarını afiyetle bitamam ettiler.

TESTERE — Hadi öyleyse! Siz de toparlayın takımlarınızı! Sakala sağlam sicim, sandala yeni şerit tedarikleyin! Hop dedik mi, sarayda arzı endam edelim! Seyrimize münhazır zira âyan ve nâzır. Ha, bak, onu söyleyim: Tizbe dönununu, mintanını değişsin, belli olmaz, dokoltelik belki bir durum çıkar. Aslanı oynayacak aslan da tırnaklarını kesmesin zinhar, fire verir sonra aslanlığından. Ne diyecektim başka? Ha! Muhteremler ve sayın oyuncu arkadaşlarım, amanın soğan, sarmısak, yemeyin, kokutmayın ağzınızı, yâni ağzınızı bozmayın sakın! Ki saray kibarları, «Ne kibar oynuyorlar? desinler «bu orman kibarları!» Yeter lâfladığımız bu kadar, kalkın hadi, harekete geçin, çüş arabaları!

Çıkarlar.

SAHNE IV

Atina TEZEUS'un Sarayı.

TEZEUS, İPOLİTA, FİLOSTRATA, ayânı ve maiyeti girer.

İPOLİTA — Ne acayip, diğ mi, Tezeus, bu âşıkların anlattıkları şeyler?

TEZEUS — Acayip, üstelik asılsız. Böyle in cin masallarına, peri fasıllarına aklım yatmaz oldum olası. Sevdalılarla çılgınların öyle kaynar kı beyinleri, öyle haydan gelmedir ki hayalleri, sırf onlara olur ayan dinç kafaya, sağduyuya sığmayan en olmadık olaylar. Mecnunlar, meftunlar ozanlar, hepsi de hulyalar uğruna azanlar. Deli desen, boşalmış sanki cehennem, ifritlerle atar aşık. Öbür yanda bir beyfendi ondan beter kaçık, Güzel Helena diye bir çingene karısına körkütük âşık; marsık gibi suratına dikmiş gözünü, bakar öyle üşütük üşütük. Şair desen, onun da gözleri dönük, kâh iner yeryüzüne, seyreder gökyüzünü, kâh çıkar gökyüzüne, seyreder yeryüzünü; hayalinden çimlenip ürüyen bilinmedik biçimlere bir cisim, ve püf desen dağılacak o hiçliğe bir yer, bir yurt, bir isim bulabilmek için, bir aşağı, bir yukarı gezer, dolaşır biçâre Ne oyunlar eder insana gemi azıya almış imgelem: Bir sevinç veya korku geldi diyelim içinden, o sevince, o korkuya bir neden icadedersin hemen; önündeki kara çalı bir ayıya dönüşür örneğin; sevincini de karşına ilk çıkan kukumavdan bilirsin.

İPOLİTA — Lakin gecenin hikâyesini anlattıklarına göre böyle birağızdan ve zihinleri bir taş fırlatılmış gibi içine, öyle birden bulandığına göre en azından, bu işin içinde bence vehimden öte

bişeyler olsa gerek; sanırım, hem de olup bitenler daha bir tutarlılık kazanıyor giderek. Öyleymiş, böyleymiş, kim ne derse desin, hikâyeyi dinlerken, doğrusu kesildi nefesim.

TEZEUS — Geliyor âşıklar da işte, sevinçler, kıvançlar içinde!

İSKENDER, DİMİTRİ, ELENİ, HERMİYA girer.

Şen olasınız, çocuklar, hep böyle! Mutluluklar, aşkla dolu yarınlar yürüsün sizinle elele!

İSKENDER — Asıl size, haşmetlim, saadetli efendim, aşkınıza, meşkinize, döşeğinize hayırlar divan dursun herdaim!

TEZEUS — Bırakalım falcılığı! Bakalım, ne gibi rakslar ve masklar hazır etmişler bize tez geçiştirelim diye baklavatla vuslat arasındaki bu üç saatlik upuzun çağı? Nerde kaldı bizim mutat şenlikçibaşı? Çok mu gördü yoksa bize cümbüşü? İyi bir seyir olacak hi, hafif savuşturacağız zamanla giriştiğimiz bu kıran kırana döğüşü.. Nerde kaldı, yahu, şu... Filostrata mı nedir?...

FİLOSTRATA — Kulunuz herzamanki gibi, hünkârım, hâki pâyenizdeyim.

TEZEUS — Peki'y, neler var hazırda bu lâgar geceyi kırbaçlayacak? Yok mu hiç maskaralık? Sırf mızıkaya mı kaldık yani? Nasıl geçireceğiz, mirim, bu dünyanın vaktini?

FİLOSTRATA — Burda, efendim, program. Takdim edeyim bir nüshasını. Hangi numarayı münasip görürseniz, onunla icrâyı lübiyat edelim, devletlim.

Bir Kâğıt uzatır.

TEZEUS (okuyarak) — «Kantoronlar'la Barış neşidesini harp eşliğinde inşad edecek Atinalı bir kadın.» Ben eşime zâten hısmım Herkül'ün menkıbelerini sayar dökerken, bu faslın aslını da anlattım. Geçelim bunu bir kalem! (Okur) «Esrük Bakûsiler cûşa gelip, Trakyalı rindi, Orfeus'u nasıl parça parça etti?» Tebay seferinden döndüğümde muzaffer, seyrettim bu seyri bir sefer, yetti de arttı bile. (Okur) «Üç üçüzlerin, sanat mâbudesi Müz'lerin geçende dilenirken

aç çıplak ölen bir bilge için yaktıkları ağıt.» Bildim, bir yergidir bu, bir çeşit tenkit, hayli serttir ama, ters düşer bizim ahengimize. (Okur) «Piramuz'la mâşukesi Tizbe'ye dair, kısalığına kısa ve kafa sıkıcı bir kıssa. Hüngür hüngür bir güldürü. Güldür güldür bir öldürü.» Hoppala! Demek hem kısa, hem sıkıcı, hem de hüngür hüngür bir öldürü! Bu, anlaşılan, sıcacık, minimin nacık ve rengârenk bir kar helvası türü! Bakalım, bunca ayrığın içinden ağıla nasıl varacak bu sürü?

FİLOSTRATA — EGE — Ben, müsaadenizle söyleyim, ömrü âcizânemde rastlamadım böyle kısa, böyle muhtasar temsile. On kelimeyi geçmiyor, korkarım, bu muazzam oyunun tekmili. Lakin öyle uzuyor, öyle üzüyor ki, bu on kelimeyle bile kabak tadı veriyor tâbiri mahsûsiyle. Bir tek yerinde sarfedilmiş kelime, yerine oturmuş tek bir oyuncu yok içinde. Hüngür hüngür diyorlar ya, o da doğru bir bakıma: Provalarını göreyim diye gitmiştim geçende, Piramus'un kendini öldürdüğü sahnede tutamadım, valla, kendimi, yaşlar boşandı gözlerimden, ağlamaktan değil, gülmekten ama. Kusurumu bağışlayın, efendim, yaşlılık, galiba kaçırdım da biraz altına.

TEZEUS — Sorabilir miyim, Filostrata, kimlerden kurulu bu kumpanya?

FİLOSTRATA — Atina'nın topaltında çalışan, eli nasırlı takımından bir avuç palikarya, sultânım. Keser görmemiş o tomruk kafalarıyla tın tın, fırsat bu fırsat, çıkmak için huzurunuza, belleklerinin merhum valdesini belleyerek, olur olmaz bişeyler ezberlemişler hâşa huzurundan.

TEZEUS — Ben de böyle bir seyir istiyordum tam.

FİLOSTRATA — EGE — Aman, sultânım, aman! Size göre değil, efendim, teeddüp ederim. Bu pespaye oyunu seyrettim şahsen ben ta başından. Tutulacak bir yanı varsa, ben de anlamıyormuşum demek ki hiç tiyatrodan. Ama zatıâlinizi memnun etmek için nasıl çarpınıp çırpındıklarını görmek zevk verecekse size, ona karışmam.

TEZEUS — Karar verdim, bu oyunu seyredeceğiz,

mırım. Sâfiyetle vazife çalıyorsa aynı defi, onu dinlemeyenleri asıl defe almak gerektir derim!

İPOLİTA — Tahammülüm yok benim, başından büyük işlere kalkan süfliliğe hizmet edeceğim derken süflileşen vazifeye.

TEZEUS — Ama, benim paçalı yavrum, sıvılaşmaya da lüzüm yok, sıvanmadan dereye, diğ mi?

İPOLİTA — Söylüyor ya işte EGE, boğulacaklar bu derede diye!

TEZEUS — Bak, canımıniçi! Büyüklük dediğin teşekkürle başlar bir hiçe, ve kusurların kusuruna bakmamaktır en kusursuz eğlence. Görevini göremeyince, olur a, cüce kalmış zavallı görev; onun iyetine bakacak, marifetine değil, karşısındaki dev!.. Karşılamaya gelirler beni gittiğim yerlerde, tabiy oranın uleması da olur içlerinde. Koca koca adamlar, okumuş, yazmış, kitapları vardır kıyamet kadar; bi de bakarsın benizleri atmış, elleri par par; önceden hazırladıkları hoşâmediyi okuyacakları yerde ezberden; hepsi de kaç zamandır, ders vermiş, vaaz vermiş kimseler; ona rağmen kekelemeye başlarlar birden çata pata, çata pata, doğru dürüst bir lâf alamazsın birinden; sonunda boyunlarını kırıp çekilirler kenara, bir «Hoşgeldin» bile diyemeden... Emin ol, ruhum, arkadan sökün eden cüretkâr, küstah meydan hatiplerinin cerbezesinde değil, hoşgeldini ben onların tevazuunda, o kaygılı, o saygılı sükûtunda bulurum. Ben de karşılarında bihoş olurum o zaman ve «Hoşbulduk» diye onlara, yâni sevgiye, yâni dili bağlanmış olsa da dilden konuşan o dosdoğru sadeliğe duğrulurum.

FİLOSTRATA girer.

FİLOSTRATA — İrade buyurursanız, başlayacaklar mukaddemeyi takdime.

TEZEUS — Çıksınlar öne!

Borular parlar, TESTERE önsözü okumaya girer.

TESTERE

Kusur edersek affola niyetimiz halis zira/
Baltayı taşa vurursak bile bile/ değil asla

Saygımızdan hâzırûna/Teşrif ettik şol huzura.
İcrayı sanat maksat olsak da cahil cühelâ
Başlarınızı ağrıtmaya/ Gelmedik buraya zinhar
Zâfiyeti kalbimizle size hizmet arzusundan/
Korka korka geldik böyle işitiriz diye azar
Bizi çağırdığınız için/ Olursunuz diye pişman
Karşınızda sıram sıram oyuncular pençe divan
Akla karayı seçersiniz bitene dek bu dram

TEZEUS — Nerîf ne nokta dinliyor, ne virgül. Ermenicede «vart» mış, diğ mi, gül?

İSKENDER — Ezcümle dedi diyeceğini, cümleleri ezdi gitti. Ne dur biliyor, ne durak. Uzundan kısa, kıssadan hisse, efendimiz: Doğruyu söylemek yetmiyor, doğruyu doğru söylemek gerek!

İPOLİTA — Zurnada peşrev, kurnada söylev bu kadar olur işte!

TEZEUS — Adamın dili dolaşmış bir tomar zincir, eksiği gediği yok ama, halkalarını diziye getirebilirsen getir! Bakalım, arkası nicedir?

Önleri sıra bir borazan, PİRAMUS, TISBE, DUVAR, AYIŞIĞI, ASLAN girer.

TESTERE

Şaştıysanız, şahmerdanlar, nasıl şeymiş bu temaşâ,
Şaşa durun esrârımız fâş olununcaya kadar.
Nâmı Piremuz bu merdin, haşarattan değil haşâ!
Bu dilber de Tizbe hanım, nezahati akla zarar!
Bu adam da, bu bilâkis kirece bulanmış adam
Âşıkları birbirinden ayıran namussuz duvar.
Düşünün, bu zavallılar dik duvarın yarığından
Fiskos etmeye de râzı, yakın olsun yeter ki yâr!
Önde bir it, elde çalı, şu karşınıza dikilen
Fenerli kimesne de temsilendir ayışığını.
O ayın mehtâbında ki, beyinlerindeki kavlen
İlânı aşk edecektir bulup âşık âşığını
Nenni-Yusuf türbesinde. Aslan çıka gelir derken,
—İşte şu müflis canavar!— görünce taze aşını
Fütursuzca geceleyin oraya önceden gelen,
Öyle bir kükreyiş kükrer, düşürüp hırkacığını
Yolyeperek o izbeden kaçar Tizbecik dehşetlen.
Aslan da kanlı ağzıyla hırkadan alır hıncını.
Tam o sıra Pirem gelir, levent boylu tam bir Elen,
Görünce kanlı hırkayı, —Duydu Tizbe çığlığını

Dut dibinde dut misâli kara kara düşünürken—
Kederinden aklın şaşar, çeker belinden bıçağını,
O amansız, kör bıçağı —Ve bir ah çekip derinden—
Delik deşik eder o alev alev yanan bağrını.
Görmek istersiniz diye daha etraflı şekilde,
Faciayı genişlettik göreceğiniz temsilde.

TESTERE, PİRAMUS, TİSBE, ASLAN, AYIŞIĞI çıkar.

TEZEUS — Ne dersiniz, aslan da konuşacak mı, ona da gelecek mi sıra?

DİMİTRİ — Bu kadar eşek, sultânım, bu kadar konuştuktan sonra...

DUVAR

Bu aranağmede bana düştü duvarı takdim.
Oysa ben Mavridis'im, asıl işim de lehim.
Bu duvar, sayın baylar, işte böyle bir duvar,
Üstünde ya bir yarık ,altında da çatlak var.
Piremuz'la Tizb'anım ordan konuşuyorlar
Geceleri gizliden gizliye, fısır fısır.
Saçımdaki kireçler, yüzümdeki sıvalar,
İnşallah, duvar olduğumu ispata yarar!
Âşıklar bu aradan sözde fısıldaşacak!

TEZEUS — İnşaat malzemesi de bu kadar konuşur ancak!

DİMİTRİ — Hayret, çatlak bir duvar bu kadar nükteli konuşsun!

TEZEUS — Piramus cami duvarına yanaşıyor, susun!

PİRAMUS girer.

PİRAMUS

Ey asık suratlı gece! Arapça konuşan görümce!
Günde değilmiş kabahat, senle hayat daha berbat!
Yazıklar, yazıklar olsun, yuf olsun sana, ey gece!
Tizbe kızın vaatleri bozuk çıktı, heyhat, heyhat!
Etme duvar, tutma duvar, n'olur duvar, güzel duvar,
Babası olacak davara olasın tez günde mezar!
Etme duvar, tutma duvar, n'olur duvar, güzel duvar,
Bir gedik açiver ki bana, ardından görünsün yâr!

DUVAR parmaklarını aralar.

Sağol duvar, kibar duvar, hoş tutsun seni tanrılar!
Aa! kimse yok karşıda, kızı kaçırdılar zaar.
Seni gidi hayın duvar! Senin bana bir kastın var!
Para mı yedin babamdan? Lânet olsun sana duvar!

TEZEUS — Kulakları duvar değilse duvarın, buna bir karşılık verecek muhakkak!

PİRAMUS — Yok, efendim, öyle bişey yok: Benim «Para mı yedin babamdan?» dememle Tizbe'nin içeri girmesi bir olacak. Gözetleyeceğim ben de onu zulamdan. Nası, bakın, herşey cük oturacak! Hah! Tizbe de geliyor işte! Yine biraz geç kaldı Körük.

TİSBE girer.

TİSBE
Ah duvar, inlediğim binbir kere işittin,
Benimle Piremuz'u hasret kıldığın için.
Kiraz dudaklarımla taşlarını kis ettim,
Horasanınla beni bikes etmeyecektin!

PİRAMUS
Görüyorum bir seda! Cânım onundur fedâ!
Yarığın arkasından duyduğum bir güzel yüz!
Tiz! Tiz! Tiz!

TİSBE
Sen miydin, ah, sevgilim! Diskoteğe mi gideceğiz?

PİRAMUS
Duvar dövdü dizimi, kötek yemiş çiğ köfteyim.
Ama varsan Amman'a, kuyrukta biletteyim.

TİSBE
Benden de al o kadar, öldürse de kâza kader.

PİRAMUS
Öldüren beni o değil, senden ayrı olmak keder.

TİSBE
Hintyağını bulunca, taa Hind'e gittiydi İskender

PİRAMUS
Öpsen ya beni, Tizbe, duvarın deliğinden?

TİSBE
Geçemiyorum ki aşkım, babamın çiftliğinden!

PİRAMUS
Nine'nin türbesinde benimle buluşsana!

TİSBE
Ninni için değilse, öldüm bil torununa!

PİRAMUS'la TİSBE sarmaş dolaş çıkarlar.

DUVAR — İşini bitiren duvar, duvarı başından savar.

Çıkar.

TEZEUS — Aradan kalkınca duvar, ne namus kaldı, ne ar.

DİMİTRİ — O kadar da kulağı delik olmasın duvarlar!

İPOLİTA — Böyle saçma sapan oyun görmemiştim şimdiye kadar.

TEZEUS — En kusursuz olanı bile bunların bir hayaldir, bir gölgedir nihayet. Onlara hayat veren, nizam veren, bizim hayal gücümüzdür, bitanem. Bu oyunu da o gözle değerlendir, o gözle seyret!

İPOLİTA — Ama sen de söylüyorsun, o hayal gücü senin hayal gücün, onların değil.

TEZEUS — Asıl mesele, sevgilim, onları onların gözüyle görüp, onların hayaliyle hayal edebilmekte... İşte iki soylu hayvan, biri aslan, biri insan!

ASLAN'la AYIŞIĞI girer.

ASLAN

Ey yerde fare görüp aklı giden hanımlar,
şimdi burda gürlerse ateş püsküren aslan,
Ey o yufka yüreği tıp tıp eden hanımlar,
Sakın tir tir titreyip bayılmayın korkudan!
Bilin ki Doğramacı Mengene'yim ben, aman
Aslan sanmayın beni, sade şu postum aslan!
Yoksa sahiden aslan olup çıksam meydana
Pişman ederdiniz beni aslan olduğuma

TEZEUS — Çok da hassas bir hayvan! Hayran oldum vicdanına.

DİMİTRİ — Hayvanca bir vicdan için fena sayılmaz gerçi ama...

İSKENDER — Aslanlığına aslan ama, cesaretten yana tilki.

TEZEUS — Basiretten yana da biraz kaz.

DİMİTRİ — Öyle mi dersiniz? Cesaret basirete baskın çıkardı hani! Bunun tilkisi kazı kapıp götüremiyor ki!

TEZEUS — Basireti cesaretine baskın değil diyor-

san, doğru, kaz tilkiyi kapıp götüremez çünkü. En iyisi, onun basiretine tevdi edip bu işi, dinleyelim ne diyor ayışığı!

AYIŞIĞI

Çifte boynuzlu ayı
temsilendir bu fener...

DİMİTRİ — Hani nerde kafasında çifte boynuzu?

TEZEUS — Gencay değil ki bu. Adama bak, nasıl kart! Dolanının içinde kaybolmuş boynuzlar. Hem ne biliyorsun, belki de bu çifte boynuzlu değil, çifte aylı bir ay!

AYIŞIĞI

Çifte boynuzlu ayı temsilendir bu fener
Ben de ay mehtabına çıkan adamım zaar

TEZEUS — Olmadı bu işte! Ay mehtabına çıkmış madem, fenerin üstüne tüneyecekti adam!

DİMİTRİ — Yanar diye korkuyor oram buram. Baksanıza, nasıl fitili almış mum!

İPOLİTA — Ginâ geldi bu aydan. Değişse de kurtulsak!

TEZEUS — Yüzü de kızardığına göre, bak, handiyse batacak! Kibarlık bizde kalsın, bekliyelim, miyâdı dolsun!

İSKENDER — Devam etsenize, sayın Bay Ay!

AYIŞIĞI — Bırakmıyorsunuz ki söyleyim! Bu fener ay, ben de aydaki adamım! Bu çalı onun çalısı, bu köpek de köpeği!

DİMİTRİ — Hepsi de ayda mekân tuttuğuna göre, bunların fenerin içinde olmaları gerek mantıken. Susalım, susalım! Göründü Tisb'ânım!

TİSBE girer.

TİSBE — İşte Nine'nin türbesi! Nerde ciğerimin köşesi?

ASLAN — Oooooow!

ASLAN kükrer, TİSBE kaçar.

DİMİTRİ — Yaşa Aslan, iyi kükredin!

TEZEUS — Yaşa Tisbe, iyi kaçtın!

İPOLİTA — Yaşa Ay, iyi parladın!

ASLAN TİSBE'NİN hırkasını paralayarak çıkar.

TEZEUS — Yaşa Aslan, iyi paraladın! Sonra da iyi pırladın!
DİMİTRİ — Aslan dışarı!
İSKENDER — Pire içeri!

PİRAMUS girer.

PİRAMUS

Teşekkürler sana, ay, nurlar saçtığın için!
Ne güzel ışıyorsun benim garip serime!
Güneşi ışıklarının sâyesinde senin
Ayan olacak Tizbem kararmış gözlerime.
Lâkin bu ne? Eyvah, eyvah!
Yandın çavuş, yandım allah!
Gayrı ne yer, ne yar kaldı!
Nedir felek, bu felâket?
Böyle şeni bir cinayet!
Benim nâzenin meralım,
Sana kıyan hangi zalım?
Mantonitom, mantonitom,
Kana bulanmış al manton!
Kamhir, kamhir, intikam!
Ölürüm burdan, sağ çıkmam!
Elado, elado, ecel!
Gel, ölüm, gel, gel, gel, gel, gel!

TEZEUS — Bu acıya can dayanmaz sahiden, isilik olur insan mizahiden!
İPOLİTA — Sulu gözlü deyin isterseniz, kalbim dört parça oldu bu adam için!
PİRAMUS

Ah, tabiat, ah, ne yaratırsın şu aslanı?
Sevgilime böyle tecavüz etsin diye mi?
Yok etsin diye mi, haa, elin, vahşi hayvanı
Cihanın neşesini, dünyanın güzelini?
Boşan, gözyaşlarım, boşan!
Ve kınında ağırlaşan
Koca kılıç, —gün ursuzun—
Deş bağrını Piremuz'un
Sol memenin altından
Ki çıksın o çıkası can!

Bıçaklar kendini.

Yanıyorum yana yana,
Kerem gibi aşk yoluna,

Ölüşüm bu usul usul
Aslı'ma dönüşüm asıl.
Kaçtım bedenimden, kaçtım
Uçtum, uçmağa uçtum
Sus artık dil, defol ışık!

AYIŞIĞI çıkar.

Ve de ölsün, ölsün âşık!

PİRAMUS ölür.

DİMİTRİ — Yok, yok, bu çok esaslı bir âşık! Aşık atılmaz bununla!

İSKENDER — Aşık kemiğini bulamayız ki, ruhuyla beraber o da aşmıştır arşa.

TEZEUS — Orda ordinaryüs bir cerrahın eline düşer de, inşallah, aslına dönüp tezelden, şeref verir eşek cennetine!

İPOLİTA — Anlamadım ama: Tisbe gelip sevgilisini bulmadan, niye acele etti, ne cehenneme gitti o ayışığı olacak deli?

TEZEUS — Gördük a, şekerim, Piramus öldü, yâni söndü dünyadaki kandili! Hem merak etme sen, asıl ışıkta değil, karanlıkta vuslata erer sevgisiyle sevgili. Tisbe de geliyor işte! Onun figânıyla bitecek bu bet beste.

TİSBE girer.

İPOLİTA — Şu Piramus müsveddesi için ah edeceğine göre, umarım, pek uzun bir ah olmaz! O kadar ham ahlat değildir, inşallah!

DİMİTRİ — Tisbe mi? Aman, rica ederim! Bunlar tencere yuvarlanmış, kapağını bulmuş hesabı. Kıl kadar bir fark varsa aralarında, birisi erkek, birisi dişi de ondan. O bile şüpheli ya.

İSKENDER — Bakın, bakın, şimdiden o çipil gözlerini Piramus'a dikti!

DİMİTRİ — Saçlarını yolma faslı başlıyor yâni.

TİSBE

Sahiden uyuyor mu?
Ahh! Kim vurmuş kumrumu?
Ben geldim, civanım, yiğidim, kalk!
Kalksana, konuşsana!
Görmüyor musun, Yoksa

Örttü mü gözlerini kara toprak?
Bu zambak dudaklara,
Şu zeren yanaklara
Acımadın mı hiç kaphe felek?
Aşıklar, aşk timsali,
Gözü pırasa yeşili
Piremuz bırakıp gitti beni!
Hadi gel, tezcanlı ecel,
Gel bana, geline gel,
Batır mum sarısı ellerini,
Batır benim de kanıma!
Madem kıydın canına,
Kopardın onun bamtellerini.
Konuşma artık, ey dil,
Sâdık kılıç, naz etme, gel,
Odlara yanmış bağrımı dağla!

Bıçaklar kendini.

Geldim yolun sonuna,
Uğurlar olsun bana!
A dostlar, a dostlar, kalın siz de sağlıcakla!

Ölür.

TEZEUS — Ortada bir Ayışığıyla Aslan kaldı cenazeleri kaldırmaya.

DİMİTRİ — Efendim, Duvar da var ya!

ÖREKE — Ayıp ettiniz, muhteremler, babaları ayıran o duvar çocukların mefatıyla beraber yıkıldı, indi aşağıya!...

TESTERE — Şimdi hâtimeyi, yâni sonsözü mü dinlemek istersiniz, yoksa kumpanyadan iki kişi kasap havası mı oynasın size?

TEZEUS — Yok, teşekkür ederiz, hâtime filan istemez! Biliyoruz, lâfı evirip çevirip özür dileyeceksiniz boyuna, değ mi? Hem başoyuncular öldüğüne göre, kabahati de, özrü de kalmadı bu işin. Bişey söyleyim yalnız: Bu oyunu kaleme alan zat, Piramus rolüne de çıkıp, sonunda kendini Tisbe'nin dizbağıyla asmıydı, öldürü diye andığınız bu drama doyum olmazdı doğrusu... Geçelim öyleyse biz sonsözü de, başlayın kasap havasına!

ÖREKE'yle arkadaşları kasap havası yaparak çıkar.

Gecenin demir dili vurarak onikiyi,
«Hadi yatağa!» diyor, «Erişti eşref saati!»
Yarın sabah uyuya kalacağız besbelli,
Herkes yatmaya öyle can atıyor ki şimdi.
Bu dağdan-inme oyun ağır kanlı geceyi
Oyna getirdi azçok. Hadi, dostlar, yatağa!
On günümüz daha var böyle güle oynaya,
Her gece ayrı şenlik... sonra halvet olmaya!

Hepsi çıkar, CİN girer.

CİN

Derken aç aslan kükrer,
Kurt aya karşı ulur.
Çiftten farımış rençber
Uyur horul da horul.
Kör ateş göz kırparken
Çınlar sesi baykuşun,
Aklına düşer kefen
Cıbıl yatan berduşun.
Ve gecenin bu vakti
Açılır kabir, mezar,
Kâbeyi ziyarete
Uğrar dışarı ruhlar.
Derken ayın peşinde.
Karanlıklar düşünde
Güneşten kaçan bütün
Cinlere de doğar gün.
Girmesin tek bir fare
Dün evlenmiş bu yere!
Saldılar önden beni,
Süpüreyim eşiğini.

BABARON, MÜZEYYEN maiyetiyle girer.

BABARON

Ölgün ateşin ferî
Oynarken evde hayal,
Cümle canlar, cin, peri
Bulsun kendine bir dal!
Girdim mi ben ezgiye,
Vurun siz de çengiye!

MÜZEYYEN

Ezgiyi ezberinden
Bikez daha geç hemen!

Bir yanlışlık olmasın,
Züppeler bize hasım.
Sen usulünle söyle,
Biz de vurup elele
Başlarız raksamaya,
Bu evi kutsamaya.

Söylerler, oynarlar.

BABARON

Gün ağarana dek, burda
Seferberiz ecinniler,
Gelinlere hayır dua
Okuyalım hep beraber!
Üçü de doğurgan ola,
Bahçeler çocukla dola,
Ki gül gibi yaşasınlar
Kocalarıyla bahtiyar!
Gadretmesin soylarına
Halden anlar Doğa Ana!
Leke, ben, çil, tavşan dudak
Misli özür olsun ırak,
Kadife tenleri akpak
Açsınlar dünyaya kucak!
Herkes işinin başına!
Barış içre bu sarayda
Kutsanacak herbir oda!
Kimse buranın sahibi
Mutluluk olsun nasibi!
Durmaca yok, hep koşmaca,
Tan yerinde buluşmaca!

BABARON'la MÜZEYYEN ve maiyeti çıkar.

CİN

Can sıktıysak biz gölgeler,
Hoşgörüyle bakın, yeter.
Hayaller görürken demin,
Uyukluyorduk farzedin!
Bu entipüften temayı,
Düşten de boş temaşayı
Horlamayın, sayın beyler,
Horlamamak hora geçer.
Masum bir Cin olmayım ki,
Atlatırsan bu akşamki

Haklı yılan ıslığını,
Ödeyeceğem karşılığını;
Düzenbaz Cin deyin yoksa!
İyi geceler topunuza!
Tabiy, tabiy, alkışlayın!
Avucunuzu da yalayın!

Çıkar.

SON

W. SHAKESPEARE

BAHAR NOKTASI

(A Midsummer Night's Dream)

Türkçesi	:	**Can Yücel**
Yöneten	:	**Tepebaşı Deneme Sahnesi toplu çalışması**
Çevre Düzeni-Giysi	:	**Metin Deniz**
Tezeus-Babarın	:	**Yalçın Boratap**
İpolita-Müzeyyen	:	**Candan Sabuncu**
Filostrata-Cin	:	**Salih Sarıkaya**
Hizmetçi-Mürdümük	:	**Hikmet Acehan**
Hizmetçi-Örümcek	:	**Nilgün Kahraman**
Eğe	:	**Ersin Sanver**
Hermiya	:	**Aliye Uzunatağan**
Dimitri	:	**Aslan Kaçar**
İskender	:	**Kahraman Acehan**
Eleni	:	**Ayşe Sarıkaya**
Testere	:	**Haldun Ergüvenç**
Öreke	:	**Atacan Arseven**
Körük	:	**Sezai Alptekin**
Teneke	:	**Cüneyt Türel**
Yüksük	:	**Beklân Algan**
Mengene	:	**Erol Keskin**
Canbaz	:	**Metin Deniz**
Yönetmen Yardımcıları	:	**Tomris İncer**
		Haşmet Zeybek
		Aslan Kaçar
Çevre Düzeni-Giysi		**Mete Yılmaz**
Yard.	:	**Suat Türk**
		Zephür Hanımyan
		Ufuk Üsterman

Vasfi Rıza Zobu
Genel Sanat Yönetmeni

İlk oyun : 7.Ocak.1981 Çarşamba günü saat 20.00 de

Fiyatı 50 LİRA